

Vlaams
Parlement

stuk **1329** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 26 oktober 2011 (2011-2012)

Beleidsbrief

Cultuur

Beleidsprioriteiten 2011-2012

ingediend door mevrouw Joke Schauvliege,
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

verzendcode: REG

INHOUDSTAFEL

DEEL 1: STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	7
SD 1: Duurzaam beleid voeren.....	7
SD 2: Participatie en diversiteit als motoren voor vernieuwing verankeren	9
SD 3: E-cultuur en digitalisering bevorderen	10
SD 4: Competentieverwerving en -waardering stimuleren.....	13
SD 5: Aandacht voor cultuurmanagement en een culturele economie.....	16
SD 6: Internationaal cultuurbeleid versterken	18
SD 7: Eco-cultuur initiëren	20
DEEL 2: OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	23
Hoofdstuk 2.1: Sociaal-cultureel volwassenenwerk en lokaal cultuurbeleid	23
OD 1: Toepassing van de beleidsinstrumenten (in het sociaal-cultureel volwassenenwerk)	23
OD 2: Impulsen geven op basis van prioriteiten	24
OD 3: Uitvoering geven aan en evalueren van het Participatiedecreet.....	25
OD 4: Effecten Amateurkunstendecreet in kaart brengen	25
OD 5: Het Circusdecreet uitvoeren	26
OD 6: Blinde vlekken wegwerken in het kader van het decreet Lokaal Cultuurbeleid	27
OD 7: Ontwikkeling van de digitale bibliotheek.....	29
OD 8: Herdefiniëren van de rol en de opdrachten van de steunpunten en bovenbouworganisaties	30
OD 9: Afstemmen van registratie- en rapporteringssystemen	30
OD 10: Evalueren en bijsturen	31
Hoofdstuk 2.2: De professionele kunsten.....	31
OD 11: Het kunstenlandschap in kaart brengen	31
OD 12: Evenwichtiger verhouding tussen structurele en projectmatige subsidies	32
OD 13: Alternatieve pistes voor financiering onderzoeken	33
OD 14: Afstemming productie, aanbod en spreiding.....	34
OD 15: Extra aandacht voor de beginnende en individuele kunstenaar.....	34
Hoofdstuk 2.3: Het cultureel erfgoed.....	35
OD 16: Inzetten op bewaring en ontsluiting van het erfgoed.....	35
OD 17: Internationale ambitie met de ‘Collectie Vlaanderen’	37
OD 18: Verdere implementatie van het Cultureel-erfgoeddecreet	38
OD 19: Digitalisering en nieuwe vormen van ontsluiting aanmoedigen.....	39
OD 20: Participatie bevorderen door evenementen.....	40
OD 21: De eigen instellingen blijven ondersteunen.....	41
Hoofdstuk 2.4: Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	43
OD 22: Het begrip “grote instellingen” afbakenen	43
OD 23: Werken aan een geïntegreerd letterenbeleid.....	44
OD 24: Blijvend ondersteunen van de Vlaamse audiovisuele sector en het Vlaams Audiovisueel Fonds...46	46
OD 25: Investeren in culturele infrastructuur	47
OD 26: Natuur en cultuur vinden elkaar	48
OD 27: Cultuur geeft werk.	49
OD 28: Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveaus	50
BIJLAGEN	51

Bijlage 1a: samenvatting van de beleidsopties en initiatieven voor het begrotingsjaar 2011 (=prognose).....	51
Bijlage 1b: regelgevingsagenda	52
Bijlage 2: overzicht van de wijze waarop gevolg gegeven werd aan de aanbevelingen van het rekenhof	53

LIJST MET AFKORTINGEN

A

AAT-Ned	thesaurus Art and Architecture Thesaurus, Nederlandstalige versie
AB	Ancienne Belgique
ACCE	ambtelijke coördinatieceel cultuureducatie binnen CJSM

B

BAM	Instituut voor beeldende, audiovisuele en mediakunst
BIM	Brussels Instituut voor Milieubeheer
BruNO	Brussels Netwerk Openbare bibliotheken
CIP ICT-PSP	Competitiveness and Innovation framework Programme - ICT Policy Support Programme

C

CAO	collectieve arbeidsovereenkomst
CCI	Culturele en Creatieve Industrieën
CcinC	Cultuurcentra in Cijfers
CCP	Cultuur Contactpunt
CEST	Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox
CJSM	Cultuur, jeugd, sport en media
CRKC	Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur
CVAa	coördinator van architectuurarchieven in Vlaanderen

D

DAC	Derde arbeidscircuit
-----	----------------------

E

EPC	Energie Prestatie Certificaat
EPICS	E-learning Platform In the Cultural heritage Sector
EU	Europese Unie
EVC	erkenning van verworven competenties
EYV2011	European Year of volunteering

F

FARO	Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed
FEST	Federation for European StoryTelling
FFEU	Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringsuitgaven
FMC	Frans Masereelcentrum
FoCI	Fonds voor Culturele Infrastructuur
FOD	federale overheidsdienst

H

HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid
HUBrussel	Hogeschool en Universiteit Brussel

I

IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie
ICIS	Infrastructuur & Cultuur Informatie Systeem
DEMHIST	International Committee for Historic House Museums

ICON Interdisciplinair coöperatief onderzoek

K

KANTL Koninklijke Academie voor Nederlands Taal- en letterkunde
 KBVV Koninklijk Ballet van Vlaanderen
 KIH Kunst in Huis
 KMSKA Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen

L

LLL levenslang en levensbreed leren
 LNE Leefmilieu, Natuur en Energie
 Locus steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en lokaal cultuurbeleid

M

M HKA Museum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen
 MAS Museum aan de Stroom
 MGLC Mednarodni grafični likovni center

N

NICC Nieuw Internationaal Cultureel Centrum

O

O&V Onderwijs & Vorming
 OD operationele doelstelling
 OMC Open Methode van Coördinatie
 OVV Opera voor Vlaanderen

P

PMV Participatiemaatschappij Vlaanderen
 PPS Publiek-private samenwerking

S

SCWJV Sociaal-Cultureel werk voor jeugd en volwassenen
 SD strategische doelstelling
 SMAK Stedelijk museum voor actuele kunst

T

TOR Tempus Omnia Revelat Onderzoeksgroep voor de studie van tijd, cultuur en samenleving
 TPAKT overkoepelende vzw van Leuvense culturele organisaties

U

VAF Vlaams Audiovisueel Fonds
 VAi Vlaams Architectuurinstituut
 VAPA Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
 VEP Vlaams e-book platform
 VFL Vlaams Fonds voor de Letteren
 VGC Vlaamse Gemeenschapscommissie
 VGT Vlaamse Gebarentaal
 ViA Vlaanderen in Actie

VIA	Vlaamse Intersectorale Akkoorden
VIAA	Vlaams instituut voor de archivering en ontsluiting van audiovisueel erfgoed
VIOpera	Vlaamse Opera
VTi	Vlaams Theaterinstituut
VRO-VRK	Vlaams Radio Orkest-Vlaams Radiokoor
VSDO	Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling

<u>W</u>	
WGDO	Werkgroep Duurzame Ontwikkeling

DEEL 1: STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Inleiding

In mijn beleidsnota Cultuur 2009-2014 pleit ik voor een hernieuwde dialoog met het culturele veld. Daarom startte ik met de sector een traject waar dialoog, inspraak en ontmoeting centraal staan, het Cultuurforum 2020. Tijdens een eerste publieksmoment in juni 2010 formuleerden zeven ateliers – voor elke strategische doelstelling van mijn beleidsnota één – doorbraken. Het voorbije jaar werkte ik met de sector aan de realisatie van deze doorbraken.

Acties en initiatieven in het kader van de operationele doelstellingen worden afgetoetst aan de doorbraken. Ik streef hierbij voortdurend naar verdieping en verankering in functie van een duurzaam cultuurbeleid, naar een cultuursector waarin men durft en wil samenwerken en waar schotten worden gesloopt. En waar over de muur wordt gekeken in een sterker internationaal beleid. Cultuur voor iedereen blijft hierbij een uitdaging. Ik ben ervan overtuigd dat het lokale niveau de belangrijkste inrit is.

De doorbraken van het Cultuurforum 2020 werden opgenomen in het plan Vlaanderen in Actie. Deze opname in ViA bevestigt de rol van cultuur als een krachtige motor van een warme en open samenleving.

De implementatie van het Planlastendecreet en van het Witboek Interne Staatshervorming vraagt in 2011-2012 heel wat aandacht en de nodige acties.

Deze beleidsbrief bouwt voort op de zeven strategische doelstellingen van de beleidsnota. Dit deel focust op de strategische aspecten, het tweede deel op de operationele doelstellingen.

SD 1: Duurzaam beleid voeren

De rode draad in mijn beleidsnota 2009-2014 is het voeren van een duurzaam beleid. Geen ad hoc beleid, maar een gefundeerd beleid dat maximale continuïteit garandeert en steunt op gegevensverzameling en monitoring in functie van beleidsinformatie.

Na een grondige evaluatie van de steunpunten beleidsrelevant onderzoek werd beslist om verder met dergelijke steunpunten te investeren in wetenschappelijk onderzoek. De onderzoeksresultaten over cultuur en cultuurbeleid moeten beter kenbaar en beschikbaar worden voor de sector. Ik wil komen tot een monitoringsysteem van overheidsmaatregelen. Ik werk aan de versterking, verdieping en afstemming van de culturele sectoren onderling.

Ook een efficiënte en effectieve Vlaamse overheid draagt bij aan een duurzaam beleid. In het kader van de doelstelling slagkrachtige overheid nam de Vlaamse Regering beslissingen die ook een invloed hebben op de cultuursector.

➤ SD 1: Realisaties 2011

Tijdens het tweede publieksmoment van het Cultuurforum 2020 op 30 mei 2011 in C-mine in Genk konden de meer dan 400 aanwezige cultuurgeïnteresseerden hun stem laten horen over concrete acties. Er kon in vijftien parallelsessies worden gereflecteerd. De resultaten daarvan zal ik concretiseren. Heel wat acties komen uitgebreid aan bod in deze beleidsbrief.

De tweede editie van het Cultuurforum 2020 sloot af met de uitreiking van de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Algemene Culturele Verdienste. Jan Hoet was de eerste laureaat in de nieuwe reeks van Cultuurprijzen Vlaanderen 2010-2011, die voortaan op sectorevenementen worden uitgereikt. Zo versterk ik deze evenementen en krijgen de laureaten de aandacht die ze verdienen.

Op 8 april 2011 keurde de Vlaamse Regering het definitieve decreet voor Planlastvermindering goed. Hierdoor moeten lokale besturen vanaf de volgende gemeentelijke bestuursperiode aanzienlijk minder plan- en rapporteringsverplichtingen vervullen. Ik geef uitvoering aan dit decreet door het decreet Lokaal Cultuurbeleid en het Cultureel-erfgoeddecreet aan te passen. In het najaar 2011 worden de aangepaste decreten geagendeerd op de Vlaamse Regering en wordt een communicatiemoment voor de sector georganiseerd.

Eveneens op 8 april 2011 keurde de Vlaamse Regering het Witboek Interne Staatshervorming goed. Samen met mijn collega-ministers wil ik tegen het einde van de regeerperiode het Vlaams bestuurlijke landschap vereenvoudigen. Het witboek stelt dat provincies niet meer automatisch bevoegd zijn voor onder andere culturele materies, tenzij deze een decretale verankering kennen of via een bestuursakkoord worden geregeld. Voor Cultuur ga ik daarom naar een complementair beleid. De drie bestuursniveaus zullen elk vanuit hun eigenheid beleid kunnen voeren. Er wordt dus niet naast elkaar of overlappend gewerkt, maar aanvullend.

In 2011 werd het Participatiedecreet geëvalueerd. Hieruit kunnen conclusies worden getrokken voor mijn toekomstig beleid (zie OD3).

De evaluatie van de steunpunten beleidsrelevant onderzoek Cultuur, Jeugd en Sport werd in 2011 afgerond. Het steunpunt kreeg globaal beschouwd een positieve beoordeling, waarbij het beter scoorde op wetenschappelijke kwaliteit dan op beleidsrelevantie. In 2011 werd voor het steunpunt op basisallocatie HB0 HC021 3300 vanuit het beleidsdomein CJSM een cofinanciering voorzien van 240.000 euro. In 2011 werd tevens de oproep gelanceerd voor het nieuw op te richten steunpunt beleidsrelevant onderzoek Cultuur. Bij het opstellen van het nieuwe programma werd rekening gehouden met de opmerkingen uit het evaluatierapport (betere relatie tussen steunpunten en overheid, wendbaarheid in functie van concrete beleidsvragen, doorvertaling van de onderzoeksresultaten in het beleid en de toegang tot datasets voor derden).

Mijn beleid moet fundamenteel vinden in kwantificeerbaar materiaal en analyses over het participatiegedrag en de attitudes van de Vlaming. Het steunpunt beleidsrelevant onderzoek Cultuur, Jeugd en Sport presenteerde begin 2011 op een studiedag in Gent de resultaten van de Participatiesurvey 2009, een grootschalig, wetenschappelijk gefundeerd onderzoek naar kunst- en cultuurparticipatie, deelname aan het verenigingsleven en sportgedrag. Deze Participatiesurvey 2009 legt een schat van waardevolle en beleidsrelevante onderzoeksresultaten bloot. Ook de sector kan ermee aan de slag gaan, o.a. via een webtool waar cijfermateriaal uit de dataset van de Participatiesurvey 2009 kan gedistilleerd worden.

De komende jaren moeten het kennisreservoir onverminderd aangevuld worden. In een parallelle beweging moet de bestaande kennis verdiept, verbonden en beter ontsloten worden.

➤ *SDI: Prognose 2012*

Na de succesvolle opstart van het Cultuurforum 2020 en de opvolging tijdens het tweede publieksmoment, is het werk nog niet afgelopen. De doorbraken en acties geven aanleiding tot verdere reflectie en dialoog met de sector. Ik wil immers met de gehele cultuursector tot een

gedragen invulling van de voorstellen komen. In die zin weeft het Cultuurforum 2020 een rode draad door mijn beleidsbrief.

In juni 2012 plan ik een derde editie voor de sector en geïnteresseerden.

In het kader van de implementatie van het decreet voor Planlastvermindering worden in het voorjaar van 2012 de decreetaanpassingen voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Uiterlijk op 30 oktober 2012 zal de Vlaamse Regering de beleidsprioriteiten bekendmaken, zodat de nieuwe lokale besturen hiermee hun geïntegreerde meerjarenplanning kunnen opmaken.

De Participatiesurvey 2009 wordt door het nieuwe steunpunt beleidsrelevant onderzoek Cultuur voortgezet in samenwerking met de steunpunten beleidsrelevant onderzoek voor Jeugd, voor Sport en voor Media. De survey wordt door de vier steunpunten gezamenlijk gefinancierd.

Het beleidsdomein Cultuur zal beschikken over een goed functionerend digitaal repertorium dat het onderzoek over cultuur en het cultuurbeleid samenbrengt en vlotter beschikbaar maakt voor praktijk en beleid.

SD 2: Participatie en diversiteit als motoren voor vernieuwing verankeren

De Participatiesurvey 2009 (zie SD1) heeft ons nogmaals met de neus op de feiten gedrukt: de cultuurdeelname in Vlaanderen is geen weerspiegeling van de Vlaamse bevolking. Er bestaat nog steeds grote ongelijkheid in cultuurdeelname naar opleidingsniveau, thuismilieu, leeftijd en inkomen. Daarom ontwikkel ik in mijn participatiebeleid enkele hefboomen om de participatiekansen van iedereen, en specifiek de zwakste groepen in de samenleving, te bevorderen (zie ook OD3).

➤ SD 2: Realisaties 2011

In 2011 gaf ik het Kennisknooppunt Interculturaliseren de opdracht om in samenwerking met de cultuursector een traject uit te stippelen dat moet uitmonden in een engagementsverklaring, die eind 2011 klaar zal zijn. Daarnaast onderzoekt het Kennisknooppunt Interculturaliseren hoe de campagne 'iedereen kan zetelen' kan worden ingezet om de etnisch-culturele diversiteit in raden van bestuur van de gesubsidieerde cultuurorganisaties te verhogen.

In uitvoering van het Vlaamse Gelijkekansenbeleid heb ik 21 cultuurcentra en 4 gemeenschapscentra op vrijwillige basis laten screenen op toegankelijkheid van hun infrastructuur. De resultaten komen in de nieuwe databank Toegankelijk Vlaanderen. Op basis van deze screenings kreeg elk cultuurcentrum een rapport met tips voor een betere toegankelijkheid.

In 2011 ondersteunde ik een praktijkgericht armoedevormings- en intervisietraject dat culturele aanbieders meer inzicht biedt in de complexe leefwereld van mensen in armoede. Dit moet een draagvlak scheppen binnen organisaties en stimuleren om drempels voor cultuurparticipatie aan te pakken en om cultuur op maat aan te bieden. Negen culturele organisaties volgden dit traject en maakten een actieplan. Er werd een vormingspakket gemaakt waarmee andere actoren in de culturele sector aan het werk kunnen gaan.

De editie 2011 van de Erfgoeddag gaf 'erfgoed en armoede' een gezicht door enerzijds een beeld te schetsen van de historische evolutie van armoede en anderzijds organisaties te stimuleren om drempelverlagend te werken voor mensen in armoede. Ik organiseerde in 2011 twee keer een

verticaal permanent armoedeoverleg, onder andere om het proefproject voor een algemene Vlaamse Vrijtijdspas met de mensen in armoede te bespreken.

Het proefproject Vlaamse Vrijtijdspas is van start gegaan in de regio Aalst. Het wil meer mensen stimuleren om deel te nemen aan het brede vrijetijdsaanbod en heeft specifieke aandacht voor de drempels die mensen in armoede daarbij ondervinden. Het project is in de fase van de ontwikkeling van de technische onderbouw, de zogenaamde demonstrator. Die wordt getest in de pilootregio. Het proefproject zal uitwijzen of een algemene vrijetijdspas op Vlaams niveau wenselijk en haalbaar is. Op het publieksmoment van het Cultuurforum 2020 liet ik de sector kennismaken met het concept. In het kader van de drempels die mensen in armoede ondervinden bij vrijetijdsparticipatie werd actief nagedacht over toeleidingsmaatregelen om de cultuurparticipatie effectief te verhogen. Een werkgroep zal zich buigen over mogelijke toeleidingsmethodieken en de inzet van beleidsinstrumenten.

Waar mogelijk en zinvol werd in de beheersovereenkomsten een clausule opgenomen over toegankelijkheid, diversiteit en/of anti-discriminatie.

➤ *SD 2: Prognose 2012*

In 2012 wordt de engagementsverklaring geïmplementeerd. Het Kennisknooppunt Interculturaliseren zal de engagementen opvolgen en ontsluiten. Sensibiliseringsinstrumenten zoals de databank “iedereen kan zetelen” worden geactualiseerd.

In september werden de deuren geopend van het Vlaams-Marokkaans culturenhuis Daarkom in Brussel. Nu het huis operationeel is, kan Daarkom zich toeleggen op de ontwikkeling van een platform ter bevordering van ontmoeting, dialoog en culturele uitwisseling tussen de Vlaamse en Marokkaanse gemeenschappen. Daarkom moet werken naar een volwaardige plaats in het Kunstenbeleid.

In het kader van het Gelijkekansenbeleid zal ik de culturele sector informeren en sensibiliseren over recente ontwikkelingen en mogelijkheden om de participatie van mensen met een beperking aan cultuur te verhogen. In het voorjaar 2012 zal mijn administratie, met de betrokken partners, een studiedag organiseren om te debatteren over maatregelen om de cultuurparticipatie van mensen met een handicap te verhogen.

Ik blijf werken aan de uitvoering van de geformuleerde doelstellingen en acties in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA). Ik stimuleer de sectorale steunpunten om met het brede culturele veld te streven naar een divers aanbod en publiek. Ook in 2012 zal ik mijn beleid aftoetsen aan de noden en de wensen van mensen in armoede. In 2012 vindt de lancering plaats van de Vlaamse Vrijtijdspas in de pilootregio Aalst.

Een OMC-werkgroep (Open Methode van Coördinatie) van de Europese Unie boog zich over de rol van publieke artistieke en culturele instellingen bij het bevorderen van betere en laagdrempelige toegang en een bredere participatie aan cultuur, met de nadruk op de meest kwetsbare groepen in de samenleving. Deze werkgroep wil beleidslijnen en goede praktijken inventariseren waarmee beleidsmakers en de culturele sector uit de lidstaten aan de slag kunnen gaan.

SD 3: E-cultuur en digitalisering bevorderen

De elkaar steeds sneller opvolgende technologische vernieuwingen dagen de samenleving uit tot verandering. Dit geldt ook voor de wijze van produceren, communiceren, distribueren, bewaren en consumeren van culturele inhoud. De verhoudingen tussen diverse actoren zoals producent, consument, overheid en burger veranderen. E-cultuur maakt steeds meer integraal deel uit van cultuur. Ik wil zoveel mogelijk mensen en organisaties meekrijgen in het verhaal.

➤ *SD 3: Realisaties 2011*

In 2011 werden de werkingsmiddelen e-cultuur (een totaalbudget van 116.000 euro) ingezet voor innovatieve projecten en studiedagen.

Het pilootproject de ‘virtuele erfgoedexpert in de klas’ kreeg een vervolg in de vorm van een webplatform waarop erfgoedinstellingen virtuele lessen aanbieden. Er zijn vier virtuele lessen uitgewerkt door Het Huis van Alijn Gent, het Speelgoedmuseum Mechelen, het Museum Plantin-Moretus Antwerpen en het Agentschap Onroerend Erfgoed. Het aanbod is te vinden op de website www.ExpertindeKlas.be en richt zich naar het basis- en secundair onderwijs. Op die manier komen leerlingen gemakkelijk en goedkoop in aanraking met moeilijk bereikbare plaatsen.

In november 2011 organiseren de Vlaamse kunststeunpunten de e-culture fair 2011. De e-culture fair is een showcase van innovatieve cross-over projecten tussen cultuur (kunst, vormgeving, erfgoed), onderzoek en creatieve industrie. Het is een onderdeel van het World Creativity Forum dat georganiseerd wordt door FlandersDC.

Samen met het Gentse Huis van Alijn, dat bekend staat om zijn sterke publiekswerking, heb ik een crowdsourcing-project opgestart. Bij crowdsourcing, soms vertaald als “uitbesteden aan de massa”, wordt een (omvangrijke) taak die normaal door een werknemer van een instelling uitgevoerd wordt, uitbesteed aan een (grote) groep vrijwilligers. Het proefproject zal uitmonden in een rapport voor de culturele sector.

Zoals aangekondigd in mijn visienota “een beleid voor immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen” bouw ik in 2011 aan een interactieve databank om de zichtbaarheid van het immaterieel cultureel erfgoed te versterken en verbindingen te leggen tussen het erfgoed onderling.

Op het vlak van de digitalisering, ontsluiting en bewaring van ons rijke culturele erfgoed werd een belangrijke stap vooruit gezet met het strategisch en operationeel plan voor een “Vlaams Instituut voor de archivering en ontsluiting van audiovisueel erfgoed” (VIAA) door vzw de Waalse Krook.

Het VIAA stelt zich tot missie het digitale erfgoed van Vlaanderen voor iedereen toegankelijk te maken en te houden. Om dit te bereiken moet het intens samenwerken met bestaande organisaties die al over gedigitaliseerd materiaal beschikken. In de eerste fase richt het VIAA zich op de historische audiovisuele archieven van de culturele en erfgoedinstellingen en van de audiovisuele sector. Het gedigitaliseerde materiaal wordt in de beginfase ontsloten voor onderwijs- en onderzoekinstellingen, wetenschappelijke en openbare bibliotheken. In een volgende fase wordt het erfgoed meegenomen en worden de digitale objecten voor een breder publiek ontsloten.

In samenwerking met Nederland is het werk aan de AAT-Ned thesaurus (de Nederlandstalige versie van de Art and Architecture Thesaurus) opnieuw opgestart. Voor een optimaal functioneren van de AAT-Ned liet ik de Nederlandstalige termen die relevant zijn voor het lokale erfgoed in Vlaanderen en Nederland vertalen naar het Engels. Thesauri zijn belangrijke instrumenten om openheid en uitwisselbaarheid van gegevens te realiseren. Uiteraard implementeer ik eveneens de resultaten van het onderzoek naar een instrument voor de toepassing van standaarden (Cultureel

Erfgoedstandaarden Toolbox) in samenwerking met de relevante actoren in het cultureel-erfgoedveld.

Bibnet dat opgericht werd om de digitalisering van onze bibliotheken te begeleiden, kreeg in 2011 een decretale basis (OD7).

Europeana, de Europese digitale bibliotheek, is een belangrijke katalysator om de culturele sector te stimuleren extra kennis en expertise over digitalisering in Vlaanderen op te bouwen. Daarom wens ik maximaal in te spelen op de opportuniteiten van het Europese subsidieprogramma in het kader van Europeana. Een voorwaarde voor effectieve subsidiëring door de Europese Commissie is dat deelnemende organisaties zelf een bepaald bedrag investeren in de uitvoering van de goedgekeurde projecten (matching funds). Ik heb daarom beslist om vanaf 2011 deze matching funds te subsidiëren. Voor de periode 2011-2013 voorzie ik in cofinanciering voor Vlaamse projectpartners in twee projecten: Digitising Contemporary Art en Linked Heritage.

In 2011 wordt het IBBT-ICON project EPICS opgeleverd (E-learning Platform In the Cultural heritage Sector). EPICS ontwerpt innovatieve modules voor de aggregatie, didactisering, manipulatie en distributie van digitaal cultureel erfgoed. In de demonstrator kunnen leraars digitale lessenspakketten samenstellen en via verschillende kanalen (website, digitaal schoolbord, mobiel) naar hun leerlingen doorsturen.

Het Cultuurforum 2020 vroeg uitdrukkelijk naar meer ruimte voor experiment. Cultuur mag hierin een pionier worden genoemd. Samen met mijn collega-minister van Media en Innovatie investeerde ik in onderzoek naar een e-boekplatform dat ook Vlaamse boeken via e-readers toegankelijk moet maken. Het VEP (Vlaams e-book platform) wordt een platform om digitale boeken, te doorzoeken, doorbladeren, kopen, bewaren en lenen. Het is gemeenschappelijk voor zowel bibliotheken, boekhandels, uitgevers als eventuele andere aggregatoren of distributeurs van digitale content. Ik wil de Vlaamse boekcultuur en de waardeketen van het boekwezen deel laten worden van de groeiende e-cultuur en e-economie. Daarom wordt gewerkt aan het project e-boekplatform, een innovatieplatform dat inzicht moet geven in de mogelijke technologische keuzes, de businessprocessen en de verdeling van de uiteindelijke taken.

Naast het e-boekplatform lanceerde ik een tweede innovatief platform: de publieke informatiedienst 'Infrastructuur & Cultuur Informatie Systeem'. ICIS moet de belangrijkste informatiebronnen over cultuur, met name de UiTdatabank van CultuurNet Vlaanderen, erfgoed en vrije tijd in Vlaanderen met elkaar verbinden en koppelen aan persoonlijke smaakvoorkeuren en locatiegebonden toepassingen.

Auteursrecht is uiteraard een federale bevoegdheid maar omwille van de grote impact op de digitalisering van cultuur, zowel voor de scheppende kunstenaar als voor de cultuurconsument, formuleert de Vlaamse overheid voorstellen. Dit jaar gaat er op Europees niveau aandacht naar auteursrecht via een voorstel voor kaderrichtlijn inzake het collectief beheer van rechten en een voorstel voor richtlijn over verweesde werken. Beide initiatieven kaderen in de Digitale Agenda voor Europa, een van de zeven EU2020-vlaggenscheppen.

Als minister van Cultuur wil ik er op toezien dat in de vertaling van de Europese regels de mogelijkheden van de erfgoedsector om te voorzien in haar autofinanciering zo veel mogelijk worden vrijwaard.

➤ *SD 3: Prognose 2012*

De Participatiesurvey 2009 toonde aan dat er een stijging is van digitale cultuurparticipatie en leerde mij dat frequente internetters cultuuractiever zijn. E-cultuur blijft dus terecht op het

voorplan. De survey toonde echter ook de grote verschillen in de digitale cultuurparticipatie. Voor mij is het essentieel dat zoveel mogelijk mensen de kans krijgen om ook op deze manier aan cultuur te participeren.

In 2012 moet de nadruk blijven liggen op de integratie van nieuwe technologieën en digitalisering in de dagelijkse werking van de culturele instellingen en moet het digitale aanbod toenemen en beter ontsloten worden. Cultuur is immers een essentiële bouwsteen in de kenniseconomie.

Digitale media scheppen nieuwe mogelijkheden voor gezamenlijke innovatie en crossdisciplinaire samenwerkingsverbanden. Dat doet de grenzen tussen culturele, creatieve en industriële sectoren vervagen. In deze ontwikkeling heeft e-cultuur functies die voor de creatieve creatie van belang zijn: een laboratorium waarin ruimte gecreëerd wordt voor experiment en innovatie en nieuwe ideeën over de inrichting van een vernetwerkte wereld kan aanreiken.

Om deze belangrijke innoverende functie van e-cultuur binnen de kunsten de nodige aandacht en doorgroeimogelijkheden te geven, wil ik in 2012 de expertise binnen de beoordelingscommissies stimuleren door kennis van en ervaring met e-cultuur op te nemen in het profiel van de nieuwe commissieleden.

Een VIAA speelt een sleutelrol in de schaalvergroting van het digitaliseringsproces in Vlaanderen. De ontwikkeling en de uitbouw van het VIAA vormt dan ook één van de belangrijkste doelstellingen voor 2012.

Voor het Vlaams e-boekplatform staat 2012 in het teken van de verdere ontwikkeling en afronding van een prototype waarbij de belangrijkste betrokken partijen (ICT-bedrijven, bibliotheken en uitgevers) de technologische ontwikkeling en infrastructuur maximaal samen aanpakken. De ontwikkeling van dit prototype moet leren welke technologie nodig is, welke businessprocessen opgebouwd moeten worden en wie welke taken op zich kan nemen om een duurzaam e-boekplatform mogelijk te maken. In 2012 streef ik ernaar om het project Innovatief Aanbesteden “Vlaams e-boek platform” succesvol te voltooien (zie ook SD 3 realisaties).

Ook in 2012 wordt onverkort op Europeana ingezet. Door te voorzien in de benodigde cofinanciering voor projecten binnen het Europese CIP ICT-PSP-programma, wordt het voor de Vlaamse cultureel-erfgoedorganisaties die ondersteund worden op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet, mogelijk om hun deelname aan deze projecten te realiseren.

SD 4: Competentieverwerving en -waardering stimuleren

Cultureel leren doet men altijd. Soms bewust, maar minstens even vaak onbewust. Kansen krijgen én benutten om eigen talenten, interesses en mogelijkheden te ontwikkelen, zijn cruciaal. In dit groeitraject vormt de verwerving van competenties – kortweg: leren – een eerste belangrijke stap; de waardering van wat men geleerd heeft, is een volgende. Verschillende mensen en instanties kunnen een rol spelen: de persoon zelf, (groot)ouders en andere gezinsleden, het onderwijs, culturele organisaties, verenigingen... Vandaar dat ik er binnen mijn beleidsprioriteiten ruime aandacht aan besteed.

➤ SD 4: Realisaties 2011

Het ouderlijke milieu en de brede gezinscontext spelen een sleutelrol in de ontwikkeling van culturele competentie en het (latere) cultuurparticipatiegedrag. Daarnaast vormt cultuureducatie en de opbouw van ‘cultureel kapitaal’ in de vrije tijd een cruciale hefboom. Dit heeft de Participatiesurvey 2009 begin 2011 nog maar eens bevestigd (zie SD1). De resultaten bekrachtigen

de beleidsaccenten die ik sinds het begin van deze legislatuur heb gelegd en vormen een solide basis voor toekomstige pistes.

Het Cultuurforum 2020 formuleerde tal van doorbraken voor cultureel leren. Het voorbije jaar investeerde ik in de grondvesten hiervoor. Primordiaal bleek een grondig beeld van ‘de cultuureducatieve sector’. Daarom schreef ik een onderzoeksopdracht uit voor een gedetailleerde, actuele landschapsschets. Het HIVA leverde begin juli het eindrapport af met conclusies en aanbevelingen.

In de bevindingen van het Cultuurforum 2020, maar ook andere voorafgaandelijke beleidstrajecten en gesprekken met de steunpunten, kwamen “opleiding en vorming” enerzijds en “netwerk(vorm)ing” anderzijds naar voor als belangrijke actuele uitdagingen. Aan elk van beide thema’s wijdde ACCE (de ambtelijke coördinatieceel cultuureducatie binnen CJSM) een werkgroep die – parallel aan bovenstaand onderzoek – de grootste noden oplistte, en een inventaris van bestaande initiatieven aanlegde. Eens de losse eindjes aan elkaar zijn geknoopt, liggen de fundamenten klaar voor een strategisch beleidskader cultuureducatie.

Wat dit laatste betreft, hebben mijn collega-minister van Jeugd en Onderwijs en ikzelf de voorbije twaalf maanden overlegd om te komen tot een gedeelde visie en gemeenschappelijke pijlers. Hierop kunnen zowel de gezamenlijke beleidsacties als de eigen, beleidsveldspecifieke prioriteiten worden gestoeld. Er zijn al enkele vruchtbare samenwerkingsverbanden.

Voor de Dag van de Cultuureducatie slaan ACCE en CANON Cultuurcel de handen in elkaar. De voorbije editie van 25 januari 2011 in de Gentse Vooruit ging over “Het nieuwe IK: groeien in cultuur” en kende een recordopkomst aan deelnemers en sprekers. ACCE zetelt samen met CANON in het Europese ambtenarennetwerk voor kunst- en cultuureducatie “ACENet”, dat recent nieuw leven werd ingeblazen. Beide partners werken ook mee aan beleidsinitiatieven om de kennisuitwisseling, visie- en praktijkontwikkeling over cultuureducatie tussen de EU-lidstaten aan te moedigen.

Bij de hervormingen van het secundair en het deeltijds kunstonderwijs deed de culturele sector de nodige inbreng.

Voor het ‘brede school’-project kwam de voorbije maanden een werkgroep samen met vertegenwoordigers uit alle beleidsvelden, betrokken bij een brede leer- en leefomgeving voor kinderen en jongeren: onderwijs, jeugd, cultuur, welzijn en sport. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke visie en concept dat binnen alle beleidsdomeinen kan dienen als uitgangspunt voor een beleid rond ‘brede school’. De gezamenlijke conceptnota wordt in het najaar voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Op basis van de uitgangspunten zal worden gestreefd naar een optimaal kader om Brede Scholen te stimuleren.

Ik heb meegewerkt aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijk kader en langetermijnvisie voor EVC (erkenning van verworven competenties) op het snijvlak van Cultuur, Jeugd & Sport, Onderwijs & Vorming en Werk.

Ik investeerde in de continuering van OSCAR, het portfolio-instrument dat het documenteren, inventariseren en zichtbaar maken van de resultaten van niet-formele en informele leerervaringen in de sociaal-culturele sector faciliteert.

Deze samenwerkingsinitiatieven zijn opgenomen in het gemeenschappelijke jaaractieplan van de beleidsdomeinen CJSM en O&V. Dit eerste jaaractieplan is een concretisering van het samenwerkingsprotocol over competentieontwikkeling binnen uiteenlopende leercontexten.

➤ **SD 4: Prognose 2012**

De Participatiesurvey 2009 bevestigde het belang van het gezin in de ontwikkeling van de culturele competentie. Ik zal daarom nog meer inzetten op het ouderlijke milieu en op cultuureducatie als

speerpunten van mijn beleid inzake competentieverwerving. Wanneer men over cultuureducatie spreekt wordt meestal onmiddellijk gedacht aan onderwijs. Nochtans is er een waaier aan initiatieven in kader van cultuureducatie buiten de onderwijscontext.

Uit alle studies blijkt dat het cruciaal is om de ontwikkeling van de culturele competentie zo vroeg mogelijk te starten. Boekbaby's is een project dat daarop inspeelt. Samen met Stichting Lezen geef ik opdracht om te onderzoeken wat de effecten ervan zijn en hoe dit instrument kan worden geoptimaliseerd.

Een concreet project waaraan ik werk is een Kunstendag voor Kinderen. Dit moet een evenement worden, waarbij gezinnen met kinderen worden uitgenodigd om kennis te maken met en deel te nemen aan kunst. Tal van kunstorganisaties zullen een programma voor kinderen aanbieden. Door dergelijke brede, sensibiliserende acties kunnen we mee een lans breken voor het belang van cultureel leren en de ontwikkeling van de culturele competentie van jongts af aan.

Het voorbije jaar werden de funderingen gelegd voor cultuureducatie. Nu kan worden gestart met de 'ruwbouw'. De conclusies en aanbevelingen van de veldtekening cultuureducatie leveren het benodigde materiaal. Daaruit blijkt onder andere dat cultuureducatie een fundamentele plaats inneemt in het gesubsidieerde bestel. Op zeer verschillende domeinen en manieren levert men eerstelijns- én tweedelijnswerk. Dit moet meer in de kijker worden gezet. Het "eilandkarakter" van cultuureducatie moet worden doorbroken door een intensere informatie- en expertise-uitwisseling. De job van cultuureducator kan aantrekkelijker worden gemaakt en het profiel nader omschreven. Daarom moet deze wetenschappelijk onderbouwde landschapsschets worden gekoppeld aan de resultaten van de werkgroepen van ACCE. Met het oog op de opleiding en de vorming van 'cultuureducators' wordt een traject opgestart voor een beroepsfamilie of -structuur binnen het veld van cultuureducatie en publieksbemiddeling. De afbakening en nadere omschrijving van de rollen van die professionals en vrijwilligers vormen alvast een eerste stap in de ontwikkeling van competentieprofielen.

Het structureel overleg met de steunpunten en andere intermediaire instanties die op Vlaams, regionaal of bovenlokaal vlak bezig zijn met cultuureducatie, wordt voortgezet.

Bovenstaande initiatieven kaderen in de gezamenlijke visie op en het strategisch beleidskader voor meer en betere cultuureducatie dat ik samen met collega-minister van Jeugd en Onderwijs uitwerk.

Uit de recente veldtekening cultuureducatie kwam de nood aan expertise ontwikkeling en expertise uitwisseling tussen cultuur, jeugd en onderwijs als één van de belangrijkste behoeften naar boven. Om hierop in te spelen werk ik met mijn collega van onderwijs en jeugd de mogelijkheid uit om in de loop van 2012 een aantal regionale expertisenetwerken te ondersteunen.

We exploreren nieuwe pistes om jongeren via het onderwijs, waar we hen allemaal en rechtstreeks bereiken, goesting te geven in cultuur. Specifiek m.b.t. leesbevordering en mediawijsheid zoek ik naar gepaste instrumenten om jonge mensen van vandaag aan te spreken. Ik volg de hervormingen binnen het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs op, en de monitoring van de effecten van de maximumfactuur. Met mijn collega-minister van Media zal ik nagaan hoe de actoren die begaan zijn met mediawijsheid synergieën kunnen realiseren. ACCE blijft voor de sector cultuureducatie binnen CJSM de coördinerende instantie en het aanspreekpunt.

Ik blijf me engageren voor waardevolle initiatieven om levenslang en levensbreed leren (LLL) zichtbaar te maken en te valoriseren in functie van de persoonlijke ontwikkeling, sociaal burgerschap, opleiding of loopbaanontwikkeling. Het samenwerkingsprotocol tussen de beleidsdomeinen CJSM en O&V zal op ambtelijk vlak als referentiekader dienen voor de acties m.b.t. competentieverwerving.

SD 5: Aandacht voor cultuurmanagement en een culturele economie.

In mijn beleidsnota formuleer ik doelstellingen inzake cultuurmanagement en culturele economie. Ik wil de ingezette professionalisering en de hoopgevende uitingen van ondernemerschap in de culturele sector steunen en stimuleren. Ik wil een cultureel geïnspireerd economisch denken als waardevol alternatief aanbieden voor de principes van de traditionele economie om de idee van ‘cultural profit’ te realiseren. Ik wil ook het ontstaan en de groei van culturele en creatieve industrieën (CCI) bevorderen.

➤ SD 5: Realisaties 2011

Het belang van de Culturele en Creatieve industrieën (CCI) werd zowel op Europees als op Vlaams niveau bevestigd. Het in 2010 gepubliceerde groenboek: “Het potentieel van culturele en creatieve industrieën vrijmaken” en de daaraan gekoppelde consultatieronde hebben het debat over de impact van de CCI gestimuleerd. Ondertussen heeft de Europese Raad van Cultuurministers een nieuw Werkplan Cultuur 2011-2014 aangenomen waarin de CCI als één van de zes prioritaire thema’s werden aangeduid. In 2011 werden enkele thematische OMC (open methode van coördinatie) groepen opgericht. Daarin kunnen experts uit de deelstaten goede praktijken uitwisselen en tot beleidsaanbevelingen komen, zowel op het nationale als op het Europese niveau.

Ook op Vlaams niveau groeit het besef dat de CCI een groeiende economische sector zijn. De impact wordt bevestigd door het recente onderzoeksrapport Creatieve Industrieën in Vlaanderen: mapping en bedrijfseconomische analyse van het Kenniscentrum van Flanders DC aan de Antwerp Management School.

Binnen de hierboven geschetste context heb ik voor Vlaanderen in 2011 vernieuwende maatregelen uitgewerkt. Die moeten de ontwikkeling van de CCI en het ondernemerschap in de culturele sector bevorderen.

CultuurInvest, dat in 2006 werd opgericht binnen de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en vanaf 2007 operationeel werd in het brede veld van de CCI, was in 2010 toe aan een diepgaande evaluatie. CultuurInvest steunt de CCI niet via subsidies maar financiert met twee investeringsproducten, nl. kapitaalparticipaties en achtergestelde leningen. CultuurInvest bewijst dat de geplande hefboomwerking via cofinanciering van derden werkt. Zo leidden de financieringen door CultuurInvest tot een wezenlijk multiplicatoreffect dat sinds de oprichting ervan ruim 13 miljoen euro bedraagt.

De evaluatie van het instrumentarium, eind 2010 opgeleverd door het departement CJSM, moest nagaan of CultuurInvest door aanpassingen en bijstellingen zijn slagkracht kon verhogen. Hierover heb ik begin 2011 mijn opties bekendgemaakt. Naast het uitbreiden van de beoogde doelgroepen en het optrekken van de leninglimieten, vraag ik aandacht voor twee specifieke sectoren, namelijk de audiovisuele sector en de gesubsidieerde instellingen die hun commerciële inkomstenwerving willen verhogen. Aan PMV heb ik gevraagd al haar instrumenten in te schakelen zodat ook grotere investeringsprojecten kunnen worden gefinancierd. Om de CCI een transversale benadering te kunnen aanbieden, heb ik overleg opgestart tussen de verschillende beleidsdomeinen en beleidsniveaus om de creatieve ondernemer nog beter te ondersteunen.

CultuurInvest bereikte met haar informatiesessies in Hasselt, Leuven, Antwerpen en Gent meer dan 100 creatieve ondernemers. Een aantal van hen werkt momenteel aan de concretisering van hun businessplan en marktaanpak. Deze informatiesessies zijn het startschot voor een actievere en meer

directe marktaanpak dicht bij de creatieve ondernemers. Aanvullend werden de eerste stappen gezet om met gesubsidieerde instellingen te spreken over hun ideeën over commerciële spin-offs.

De studie van professor Jan Colpaert van HUBrussel naar ‘De economische aspecten van cultuur en sport’ kaderde binnen de opdracht van het steunpunt beleidsrelevant onderzoek. De resultaten zijn openbaar gemaakt via de publicatie ‘Participatie in Vlaanderen’ door John Lievens en Hans Waege. De studie van professor Jan Colpaert is het onderwerp van twee hoofdstukken binnen de publicatie: de niet-gebruikerswaarde bij waardering van sport en cultuur en de betalingsbereidheid voor het gebruik van cultuur- en sportgoederen. Een belangrijke conclusie m.b.t. cultuurmanagement is dat prijsdifferentiatie een positief effect kan hebben op de opbrengst van cultuurhuizen. De bevindingen van het onderzoek zijn in 2011 onderwerp geweest van een aantal publieksmomenten en zijn aanleiding om hierrond een beleidskader te ontwikkelen.

De kunstesteunpunten BAM en Muziekcentrum Vlaanderen hebben met CERA en het departement CJSM een onderzoek opgestart om na te gaan of kunstenaars en uitvoerende artiesten belemmeringen ervaren in hun artistieke activiteiten die het gevolg zijn van organisatievormen. Het onderzoek is in 2010 opgestart en loopt in 2011 voort.

Ik bracht de ondernemers binnen de sector van de audiovisuele projectie en arthouses bijeen om gezamenlijk nieuwe formules uit te werken om de noodzakelijke investeringen in digitale projectie economisch haalbaar te maken.

De activiteiten van het atelier cultuurmanagement en culturele economie van het Cultuurforum 2020 werden in 2011 voortgezet. Twee werkgroepen hebben zich gebogen over twee lange termijn doorbraken, nl. *het stimuleren van creativiteit en ondernemerschap via onderwijs en ondernemerschap* en *management als basisattitude binnen de culturele sector*. De aanbevelingen van de werkgroep werden tijdens het tweede publieksmoment van het Cultuurforum 2020 gepresenteerd.

➤ **SD 5: Prognose 2012**

De aandacht voor de CCI op Europees vlak wordt in 2012 aangehouden. De thematische OMC groepen worden gecontinueerd. Dat is zeker het geval voor de OMC werkgroep die het gebruik van structuurfondsen door de CCI voor cultuur gerelateerde projecten onderzoekt. De werkzaamheden van de werkgroep zullen leiden tot aanbevelingen voor het volgende meerjarig financieel kader van de Europese Unie voor de periode 2014-2020. Ik zal de debatten over de rol van cultuur en de CCI binnen de context van het nieuwe kaderprogramma ‘Creative Europe’ opvolgen en de voorstellen over de uitwerking van innovatieve financiële instrumenten verdedigen.

Op Vlaams niveau wil ik nieuwe hefboomen aanreiken die het ondernemerschap binnen de culturele sector aanwakkeren om zo de kloof tussen de profit- en non-profitsector te overbruggen. Ik verwacht de resultaten van het onderzoek naar de organisatievormen in de sectoren van beeldende kunsten en muziek. Hieruit zal blijken of nieuwe of bestaande organisatievormen betere alternatieven zijn voor de klassieke vzw. De resultaten zullen geëxtrapoleerd worden naar het volledige gesubsidieerde culturele veld. Daarnaast wordt de haalbaarheidsstudie voor een PPS in functie van het kapitaliseren van het Topstukkenfonds afgerond.

Binnen CultuurInvest wil ik toezien of de bijsturingen het gewenste effect hebben op de inzet van het beschikbare kapitaal in de CCI. Periodieke metingen van o.a. het multiplicatoreffect zullen me in staat stellen de effectiviteit en de efficiëntie van het investeringsfonds na te gaan. Sinds 2011 kunnen de structureel gesubsidieerde sectoren aankloppen bij CultuurInvest voor de cofinanciering van spin-offs met een eigen commerciële werking en voldoende kasstromen. In 2012 wil ik

gesubsidieerde instellingen verder sensibiliseren om voor specifieke luiken van hun werking met een commerciële logica een dergelijke financieringsstructuur op te zetten. In haar actieve marktbenadering zal CultuurInvest ook naar de toegevoegde creatieve sectoren architectuur, audiovisuele studies en productiehuizen, communicatie en erfgoed initiatieven opstarten.

Er wordt nagegaan of het FoCI voor infrastructuurgerelateerde dossiers een flankerende rol kan spelen door intrestsubsidies te verlenen en zo extra zuurstof te geven.

Tot slot wil ik op basis van eerder onderzoek nieuwe instrumenten aanreiken om het ondernemerschap aan te sporen. Prijsdifferentiatie en cultural governance kunnen in combinatie met strategische marketing een wezenlijke bijdrage leveren om ondernemerschap en management tot een basisattitude te maken.

SD 6: Internationaal cultuurbeleid versterken

Het beleid dat ik wil voeren, is stevig verankerd in de realiteit waarin we leven. De internationale dimensie maakt daar ontegensprekelijk deel van uit.

Ik wil optimaal kansen creëren voor de culturele actoren zodat zij Vlaanderen in al zijn culturele en creatieve rijkdom aan de wereld kunnen tonen. Die rijkdom wordt bovendien internationaal erg gesmaakt. Het internationale cultuurbeleid vormt daarom een belangrijke pijler van de culturele diplomatie. Voorts engageer ik mij om onze visie en ideeën op internationale fora in te brengen, zodat Vlaanderen proactief kan bijdragen tot internationale beleidsontwikkelingen. Door duurzame partnerschappen met andere landen en regio's streef ik naar een wederzijdse verrijking en ervaringsuitwisseling.

Om deze doelstellingen te realiseren zet ik in op een gelaagd internationaal cultuurbeleid dat rekening houdt met de complexe constellatie van spelers en organisaties op het internationale toneel.

➤ SD 6: Realisaties 2011

Nadat België in de tweede jaarhelft van 2010 het voorzitterschap van de Europese Unie heeft bekleed, is er in 2011 de nodige aandacht geschonken aan de afronding en de nazorg van dit geslaagde project. Ik stel met genoegen vast dat diverse thema's die tijdens ons voorzitterschap op de agenda stonden, zijn opgenomen en uitgewerkt. Ik denk onder meer aan de totstandkoming van het Europees Erfgoedlabel en aan de groeiende belangstelling voor het bewaren en ontsluiten van audiovisuele archieven. De conferentie over de digitale bibliotheek (ECEI-10) die we in 2010 samen met Civic Agenda organiseerden in het Vlaams Parlement krijgt in het najaar van 2011 een vervolg in het Europees Parlement.

In het tweede semester van 2011 neem ik de rol van woordvoerder voor België in de Europese ministerraad van mijn Franstalige collega over. Vanuit deze positie kan ik het Europese debat van heel nabij blijven volgen en de proactieve rol van Vlaanderen waarmaken.

De participatie van Vlaamse culturele actoren aan projecten van de Europese Commissie wordt ondersteund door het Cultuur Contactpunt CCP dat hiervoor een subsidie ontvangt van de Europese Commissie. Jaar na jaar groeit het aantal Vlaamse initiatieven met Europese cofinanciering. De

ondersteuning van het CCP speelt hierin een rol. Voor de audiovisuele sector is Mediadesk een analoge gespecialiseerde dienst die al enkele jaren behoort tot de taken van het Vlaams Audiovisueel Fonds. Ook op dit gebied gaan de resultaten in stijgende lijn.

De Raad van Europa maakt dezer dagen een opmerkelijke reorganisatie door. Ik vind het belangrijk ons engagement ten aanzien van deze multilaterale organisatie te bevestigen. Het Compendium, één van de projecten van de Raad van Europa, biedt een digitale inventaris van het cultuurbeleid in meer dan 40 Europese landen. Jaarlijks wordt een auteursmeeting voor het Compendium georganiseerd. Ik heb het Forum voor de Amateurkunsten extra ondersteund zodat het, gekoppeld aan een conferentie over actieve cultuurparticipatie, de auteursmeeting kon organiseren in Vlaanderen.

Het voorbije jaar kwam de werking van het nieuw opgerichte gemengd Managementcomité Internationaal Cultuurbeleid en Culturele Diplomatie van de beleidsdomeinen Internationaal Vlaanderen en Cultuur, Jeugd, Sport en Media op kruissnelheid. In dat managementcomité krijgt de Vlaamse culturele diplomatie een kwalitatieve invulling door informatie-uitwisseling en afstemming tussen de betrokken Vlaamse spelers.

De zichtbaarheid van Vlaamse artiesten in het buitenland is cruciaal op belangrijke presentatiemomenten. Het bekende theaterfestival in Avignon kende in 2011 een uitzonderlijk sterke Vlaamse vertegenwoordiging.

In 2011 ondersteun ik de eerste editie van Glimps, een internationaal showcasefestival dat focust op pop- en rockgroepen uit continentaal en nieuw Europa.

Het Vlaamse residentieverblijf op het Italiaanse eiland Comacina werd na renovatie weer in gebruik genomen in mei 2011. Elk jaar worden 5 kunstenaars geselecteerd voor een werkverblijf.

Het voorbije jaar heb ik belangrijke stappen ondernomen in de totstandkoming van een cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap.

De herijking van de samenwerking met Nederland verloopt zoals gepland. De laatste maanden stonden in het teken van reflectie, overleg en debat. Ik heb de tijd genomen om met alle betrokken partners en organisaties van gedachten te wisselen en de contouren van de hernieuwde samenwerking worden nu stap voor stap duidelijk.

Ik heb het Vlaamse engagement in het Europees interregionaal samenwerkingsverband Toolquiz – competenties in een inclusieve creatieve economie - voortgezet, met het oog op de conferentie en de workshops rond integratie van mensen met een handicap in de tewerkstelling in de cultuursector die in het najaar van 2011 en in 2012 gepland zijn.

De doorbraken van het Cultuurforum 2020 waren voer voor een debat over het internationaal cultuurbeleid tijdens de conferentie Joining the Dots, georganiseerd door de kunstenteunpunten en fondsen in het najaar 2010. Een gelijknamige publicatie met de resultaten en standpunten werd verspreid in het voorjaar 2011.

Omwille van de vele kansen en uitdagingen op vlak van internationaal cultuurbeleid kende ik een bijzondere opdracht toe voor de uitwerking van een geïntegreerde visie op het internationaal cultuurbeleid. Voor de uitvoering van deze opdracht werd een brede consultatieronde opgezet binnen de eigen sector en in aanverwante domeinen. Eind 2011 zal ik mijn strategisch plan Internationaal Cultuurbeleid bekendmaken.

➤ *SD 6: Prognose 2012*

In de eerste jaarhelft treed ik opnieuw op als woordvoerder voor België in de Europese ministerraad. Ik wil met bijzondere aandacht de debatten over het nieuwe meerjarig financieel kader van de Europese Unie volgen. Ook de gesprekken over de rol van cultuur in de externe betrekkingen van de Europese Unie zal ik van nabij volgen omdat ik geloof in de bijzondere waarde van cultuur op dat vlak.

Ik werk aan de toegang tot Europese financieringskanalen voor de Vlaamse culturele actoren uit de diverse sectoren en achtergronden. Die betrachting neem ik ook mee naar de onderhandelingen over een vernieuwde structuur van de Europese programma's. Onder de noemer Creative Europe zou er naast de bestaande Cultuur- en Mediaprogramma's een Europees ondersteuningsinstrument voor de culturele en creatieve industrieën worden voorzien. Ik wil dit idee steunen en de Vlaamse belangen maximaal verdedigen.

Het CCP zal opnieuw een best practices-brochure publiceren met een selectie van Vlaamse projecten die Europese steun kregen. Deze publicatie is niet enkel een mooie erkenning voor de succesvolle projecten, ze biedt bovendien een nuttig overzicht van tips en voorbeelden voor andere geïnteresseerde organisaties.

In 2012 zet MEDIA Desk zijn werking verder, deels op basis van de resultaten van de enquête die de Desk in 2010 ophaalde. Er wordt aandacht gegeven aan de nieuwe MEDIA-oproepen (MEDIA Mundus, MEDIA Production Guarantee Fund, Digitalisering van cinema's). Innovatie binnen de audiovisuele sector blijft een focus. MEDIA Desk coördineert in 2012 de Transmedia Summit en ondersteunt de verderzetting van de Crossover Labs.

In de loop van 2012 moet de herijking van de Vlaams-Nederlandse samenwerking worden vertaald in nieuwe beleidsplannen en nieuwe beheersovereenkomsten voor de betrokken organisaties. Een optimale afstemming tussen de actoren is daarbij een belangrijk aandachtspunt. De vernieuwingsoefening voor de Vlaams-Nederlandse samenwerking moet resulteren in een nieuwe dynamiek voor de afzonderlijke spelers.

Het overleg met de Franse Gemeenschap wordt vervolgd met het oog op een akkoord dat naast een belangrijke symbolische waarde ook een operationele vertaling zal krijgen in het veld en in de dagelijkse samenwerking tussen de overheden.

Wat het Europees interregionaal samenwerkingsverband Toolquiz betreft wordt de kroon op het werk gezet door de publicatie van een groenboek en de organisatie van een internationale conferentie.

Het strategische plan Internationaal Cultuurbeleid zal mijn kader zijn voor de formulering van concrete beleidsmaatregelen. 'Netwerken' en 'presentatieplekken' zijn twee kernwoorden waarmee ik aan de slag wil. Vanuit het beleid wil ik internationale ontmoetingen faciliteren en Vlaanderen moet zich kunnen profileren als internationale culturele draaischijf. Het strategisch plan ambiëert onder meer een bijdrage aan een evenementenbeleid en aan de ontwikkeling van de culturele diplomatie. Ook het residentiebeleid en de expertisebundeling komen onder de aandacht. Voor de efficiënte uitvoering van het Internationaal Cultuurbeleid streef ik naar een goede afstemming met andere beleidsdomeinen van de Vlaamse Gemeenschap. Daar waar het kan en opportuun blijkt, wil ik ook beleidsafstemming met ondermeer het federaal niveau en Europa.

SD 7: Eco-cultuur initiëren

Eco-cultuur is een recente strategische doelstelling in het Vlaamse cultuurbeleid. Deze doelstelling gaat veel verder dan het promoten van een CO2-bewustwording binnen de sector. De cultuursector

zal tegen 2020 weliswaar zelf minder CO2 moeten uitstoten en bewuster moeten omgaan met materialen, water, afval, ... maar kan daarnaast een belangrijke rol spelen in de transitie naar een rechtvaardige duurzame samenleving.

De cultuursector kan via publieke dialoog mee verandering tot stand brengen omwille van de creativiteit waarover zij beschikt om maatschappelijke verandering te verbeelden. De cultuursector is de arena bij uitstek voor de creatie van leer- en ervaringsruimten.

Ik merk dat de sector met deze problematiek nauw begaan is en in de toekomst haar kracht wil aanwenden voor dit thema.

➤ *SD 7: Realisaties 2011*

Om de cultuursector te sensibiliseren voor de concrete invulling van de doorbraken van het atelier Eco-cultuur van het Cultuurforum 2020, werd er beslist om een studiedag te organiseren. De cultuursector wil zo met andere sectoren komen tot een gedragen invulling van een rechtvaardige duurzame samenleving.

Ik vind het belangrijk dat cultuurorganisaties bewust leren omgaan met alle facetten van ecologie. Daarom keurde ik in 2010 het project 'Jonge Sla, naar een duurzame kunstenpraktijk' goed van het kunstensteunpunt VTi en Ecolife vzw via de projectmiddelen van het departement LNE. Door dit project wil men samen met het brede veld van de professionele kunstensector bijdragen aan de bewustwording van de milieuproblematiek in de kunstensector.

Het resultaat van het project moet een werkbaar instrument zijn waarmee organisaties hun ecologische voetafdruk kunnen meten en waar mogelijk verkleinen.

De pilootprojecten moeten een goed beeld geven van de haalbaarheid van een algemeen instrument voor een lagere CO2-uitstoot in de erg gevarieerde culturele sector.

Het overleg inzake duurzame ontwikkeling bij de Vlaamse overheid vindt plaats in een beleidsdomeinoverschrijdende ambtelijke WerkGroep Duurzame Ontwikkeling (WGDO). Het beleidsdomein CJSM is hierin vertegenwoordigd door het departement. Vanuit de werkgroep wordt het implementeren van standpunten inzake Duurzame Ontwikkeling gestimuleerd in alle beleidsdomeinen. Het afgelopen jaar was de WGDO uiteraard nauw betrokken bij de ontwikkeling van de Vlaamse Strategie voor Duurzame Ontwikkeling (VSDO).

Vanuit mijn bevoegdheid als minister van Leefmilieu heb ik samen met collega-minister van Welzijn een werkgroep opgericht rond gehoorschade. In juni 2011 heeft de Vlaamse Regering op mijn voorstel de principes vastgelegd voor de reglementering van het maximale geluidsniveau op muziekfestivals. Deze afspraken zullen omgezet worden in regelgeving die vanaf 1 januari 2012 in voege zal treden. Met deze regelgeving heb ik samen met de werkgroep een uitgebalanceerd evenwicht gevonden tussen voldoende muziekbeleving en het beperken van de gehoorschade.

Samen met mijn collega-minister van Welzijn werd een communicatiebureau aangesteld om, in overleg met de muzieksector, muziekbeoefenaars en muzikliefhebbers te informeren over de gevaren van een teveel aan (luide) decibels om zo gehoorschade te voorkomen.

In 2011 werden de eigen culturele accommodaties van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest onderworpen aan een Energie Prestatie Certificaat (EPC). Deze gegevens werden doorgegeven aan het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM). BIM zal na onderzoek een energielabel toekennen aan deze culturele gebouwen.

➤ *SD7: Prognose 2012*

De werkgroep Eco-cultuur organiseert op 21 november 2011 in kunstencentrum Stuk in Leuven een studiedag over "Cultuur als motor voor transitie naar een rechtvaardige samenleving". Met deze

reflectie- en actiedag willen de initiatiefnemers aftasten hoe cultuur vanuit haar eigenheid met andere transitiebewegingen in Vlaanderen kan streven naar een duurzame samenleving. Op basis van inspirerende visies en enkele sterke praktijkvoorbeelden uit de culturele sector wil men verbindingen leggen tussen culturele deelsectoren en samenwerkingen aangaan met andere maatschappelijke bewegingen.

In 2012 komt er een update van de audits van het onderhoud van de eigen gebouwen. Bij het bouwen en het onderhoud van de eigen accommodaties zal aandacht gaan naar: duurzaamheid, de energiezuinige exploitatie en de vermindering van de ecologische voetafdruk. Ook voor de investeringssubsidies voor de sectorale bovenlokale culturele infrastructuur (FoCI) zullen de aanvragers moeten aantonen hoe ze inspelen op en voldoen aan deze nieuwe modaliteiten.

Na het eerste projectjaar van Jonge Sla, worden de eerste ervaringen geëvalueerd. Op basis daarvan kan in 2012 worden gewerkt aan de ontwikkeling van een instrument waarmee culturele organisaties hun ecologische voetafdruk kunnen verkleinen. Op de website van Jonge Sla komt er een platform waar goede praktijken kunnen worden uitgewisseld en er wordt gewerkt aan een checklist voor organisaties en aan een systeem van ecocoaches.

De Werkgroep Duurzame Ontwikkeling werkt in 2012 mee aan de communicatie van de Vlaamse Strategie voor Duurzame Ontwikkeling. Nu die is afgerond, wordt de WGDO een platform waar de verschillende beleidsdomeinen elkaar ontmoeten rond duurzame ontwikkeling, ideeën kunnen uitwisselen en eventueel samenwerking aangaan.

DEEL 2: OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Hoofdstuk 2.1: Sociaal-cultureel volwassenenwerk en lokaal cultuurbeleid

OD 1: Toepassing van de beleidsinstrumenten (in het sociaal-cultureel volwassenenwerk)

➤ OD 1: Realisatie 2011

In 2011 startte een nieuwe beleidsperiode van 5 jaar voor de sociaal-culturele organisaties. Die beleidsperiode gaat van start met 56 verenigingen, 31 bewegingen, 17 landelijke vormingsinstellingen, 13 volkshogescholen, drie syndicale vormingsinstellingen, drie instellingen voor personen met een handicap en een federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap. Drie verenigingen, één landelijke vormingsinstelling en vijf bewegingen zijn nieuw. Negen migrantenorganisaties, die met succes het erkenningstraject doorliepen, startten de beleidsperiode 2011-2015 als volwaardig erkende sociaal-culturele verenigingen. Voor de andere migrantenorganisaties werd eind 2010 op voorstel van het Vlaamse Parlement een decreetwijziging gerealiseerd zodat zij nog een kans krijgen om zich in de eerstvolgende jaren te conformeren aan alle decreetvoorwaarden.

In de evaluatiecyclus die met de sector werd uitgewerkt, werd in 2011 vooral ingezet op eerder informele kennismakingsbezoeken. Hierbij werden gesprekken gehouden over het beleidsplan, gerelateerd aan de aanbevelingen en besluiten uit de visitatieverslagen over de voorbije beleidsperiode. In de eerste helft van het jaar bezocht het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen meer dan de helft van de gesubsidieerde sociaal-culturele organisaties. Deze gesprekken geven aan in welke mate de besluiten en aanbevelingen voor de organisaties in kwestie voldoende of onvoldoende duidelijk waren en moet de volgende visitatie- en eindevaluatieverslagen helderder maken.

Ook de voortgangsrapporten vormen in de evaluatiecyclus een jaarlijks moment waarop het agentschap feedback geeft op de werking van de organisaties.

In 2011 werd de uitvoering van de DAC-normalisering, die ingaat in 2012, voorbereid. In overleg met de sociaal-culturele sector werd een besluit klaargemaakt, dat uitvoering geeft aan een aantal bepalingen uit het DAC-decreet van 7 mei 2004 voor de erkende of gesubsidieerde organisaties uit de sector van het sociaal-culturele volwassenenwerk. De Vlaamse Regering keurde op 29 april 2011 het besluit goed dat de modaliteiten bepaalt voor de DAC-normalisering in de eerstvolgende beleidsperiodes. Begin juni bracht het agentschap alle organisaties schriftelijk op de hoogte van de gevolgen van dit uitvoeringsbesluit. Dit voorziet voor de organisaties die per 1 januari 2011 erkend of gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk, in een eerste fase een gewaarborgd trekkingsrecht van een halftijdse equivalent personeelsfunctie. Op die manier wordt het DAC-budget gefaseerd verankerd in de reguliere subsidie-enveloppe van sociaal-culturele organisaties. Geregulariseerde DAC-tewerkstelling binnen het DAC-decreet wordt dus structurele tewerkstelling binnen het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Ten slotte wil ik er op wijzen dat in 2011 na een lange onderbreking opnieuw een Cultuurprijs voor het Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk werd uitgereikt. Met deze prijs wil ik de aandacht vestigen

op het belang van het sociaal-cultureel werk voor gemeenschapsvorming, educatie en culturele en maatschappelijke activering.

➤ ***OD1 : Prognose 2012***

Budgettair start de DAC-normalisering in 2012. De begunstigden krijgen financiële middelen, voor minstens een halftijdsequivalente personeelsfunctie.

Op vraag van en in overleg met de sector startte ik in 2011 gesprekken over een beperkt aantal decreetaanpassingen. Aan de organisaties uit het bewegingsluik van het decreet wordt meer zekerheid en continuïteit geboden door ook voor die organisaties een erkenning te voorzien. Gespecialiseerde vormingsinstellingen en instellingen voor personen met een handicap zullen voor kaders en multiplicatoren uit de non-profit sector en voor personen met een handicap onder speciale voorwaarden een eigen subsidieerbaar programma-aanbod kunnen ontwikkelen.

De sociaal-culturele sector in kaart brengen en zichtbaar maken blijft voor mij een prioritaire doelstelling in 2012. Het registreren en verzamelen van relevante gegevens over de sociaal-culturele sector moet bijdragen tot de legitimering van de sector. Omwille van een aantal discussies en onduidelijkheden werd naar externe ondersteuning gezocht. Samen met die externe partner wordt een lijst van eenduidige, operationele indicatoren opgesteld. Op termijn kunnen zo evoluties in de sector worden vastgesteld en opgevolgd. De indicatoren moeten duidelijk geformuleerd zijn en relatief gemakkelijk door de organisaties zelf kunnen worden aangeleverd. Ze moeten een beeld geven van de effectiviteit van de sector en de werkvormen in het licht van de decretale doelstellingen.

OD 2: Impulsen geven op basis van prioriteiten

➤ ***OD 2: Realisatie 2011***

Europa zette 2011 in het teken van het vrijwilligerswerk (EYV2011). Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk werkte als Nationaal Coördinatieorgaan met enkele partners een programma uit in Vlaanderen om organisaties die werken met vrijwilligers te ondersteunen en het vrijwilligerswerk in de schijnwerpers te zetten. Het Steunpunt ontving vanuit cultuur hiervoor een extra subsidie van 35.000 euro.

Daarnaast was 2011 een feestjaar voor de Vlaamse Dovengemeenschap. Op zaterdag 26 april 2011 werd in het Vlaams Parlement de vijfde verjaardag van het decreet houdende de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal (VGT) gevierd met een studiedag, workshops en een optocht door Brussel. In de week vooraf vond er een VGT-liedjeswedstrijd plaats waaraan alle scholen uit het dovenonderwijs meewerkten.

Op beleidsmatig vlak bracht de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal in de aanloop naar een nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT een advies uit m.b.t. VGT op de VRT. Naar aanleiding hiervan en van haar werkingsverslag werd de adviescommissie uitgenodigd voor een hoorzitting in de commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement. Het werkingsverslag 2010 werd gepubliceerd, samen met de vertaling ervan in VGT. Ze wordt via Youtube ter beschikking gesteld.

In 2011 werden drie projecten gesubsidieerd in het kader van de regeling voor sensibiliserende projecten die bijdragen tot de maatschappelijke verankering van VGT. Op advies van de adviescommissie werd voor de projectoproep voor 2011 het thema ‘Erfgoed Vlaamse Gebarentaal en Dovencultuur’ gekozen.

➤ **OD2: Prognose 2012**

Binnen het lokaal cultuurbeleid wordt met het nieuwe decreet expliciet de kaart getrokken van een prioriteitenbeleid, aangezien de Vlaamse Regering per gemeentelijke beleidsperiode haar prioriteiten kenbaar dient te maken (zie OD6). M.b.t. het Participatiedecreet zal ik op basis van de evaluatie onderzoeken hoe er meer klemtonen kunnen worden gelegd.

In de loop van 2012 wordt een nieuwe adviescommissie VGT samengesteld. Daarnaast diende het kennis- en coördinatieorgaan, het Vlaams Gebarentaal Centrum, waarvan de beleidsperiode afloopt eind 2011, in september een nieuwe aanvraag in voor een (tweede) vierjarige beleidsperiode 2012-2015.

OD 3: Uitvoering geven aan en evalueren van het Participatiedecreet.

➤ **OD 3: Realisatie 2011**

In 2011 werd het Participatiedecreet geëvalueerd.

In de zomer van 2010 gaf ik het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen de opdracht deze evaluatie te coördineren voor die hoofdstukken waarover ik als minister van Cultuur beslissingsbevoegdheid heb. Het proces werd begeleid door een stuurgroep. De evaluatie concentreerde zich op het beleidsinhoudelijke (het concept, de structuur, de instrumenten, de processen en de acties van het beleid) en minder op de effecten aangezien een nulmeting ontbreekt en het decreet nog zeer recent is.

In juni ontving ik het evaluatierapport.

Eind 2010 werden opnieuw acht gemeenten toegevoegd aan de lijst met gemeenten die worden gesubsidieerd voor de opmaak en uitvoering van een afsprakennota vrijetijdsparticipatie. Voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie is in 2011 de tweede afsprakennota van start gegaan.

In het kader van de verenigingen met een specifieke opdracht bereid ik samen met collega-minister van Welzijn een overeenkomst voor met de vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk voor de periode 2011-2012 en binnen de laagdrempelige educatie wordt vanaf 2011 een organisatie gesubsidieerd voor haar laagdrempelig vormingsaanbod rond sport, vzw To Walk Again (2011-2015). De overeenkomst met vzw De Rode Antraciet, in uitvoering van de regeling voor een vereniging ter bevordering van de sportieve en culturele participatie van gedetineerden, loopt eind 2011 af. Er wordt een nieuwe overeenkomst voorbereid voor de periode 2012-2016. Ook hierbij is er afstemming met andere beleidsvelden, namelijk met het sport- en welzijnsbeleid. In 2012 wordt ook met de gemeente Ieper een convenant afgesloten voor de bibliotheekwerking in de gevangenis.

➤ **OD3: Prognose 2012**

Ook mijn collega-ministers van Jeugd en Sport maken hun evaluatie van het Participatiedecreet. Wanneer de evaluaties zijn afgerond, zullen we onze conclusies samenleggen en nagaan welke maatregelen desgevallend moeten worden genomen.

OD 4: Effecten Amateurkunstendecreet in kaart brengen

➤ **OD 4: Realisatie 2011**

De tien gesubsidieerde organisaties uit de sector van de amateurkunsten staan aan de vooravond van een nieuwe vijfjarige beleidsperiode. In 2011 bezorgde het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen haar advies over de aanpassing van de subsidie-enveloppen voor de beleidsperiode 2012-2016. Dit advies was het resultaat van een plaatsbezoek bij de organisaties en vertrok vanuit een realistisch denkkader omtrent de budgettaire mogelijkheden. Hierbij is getracht de minimumbehoefte van de sector in kaart te brengen. Dat gebeurde aan de hand van algemene conclusies uit de evaluatie van de werking van de organisaties in de voorbije beleidsperiode en de financiële behoefteplannen van de organisaties.

De evaluatie wijst uit dat de amateurkunstenorganisaties zich sterk engageren voor interculturaliseren, vernieuwing en verbreding, internationale uitbouw, samenwerking met professionele kunstenaars en doelgroepenbeleid (extra aandachtspunten van de meest recente decreetaanpassing).

Op basis van de evaluatie en de ontvangen adviezen besliste ik om een extra subsidie van 457.000 euro toe te voegen aan de subsidie-enveloppen van de amateurkunstenorganisaties voor de volgende beleidsperiode.

➤ **OD 4: Prognose 2012**

Uit de evaluatie blijkt dat het decreet in grote mate tegemoet komt aan de ondersteuningsnoden en de professionalisering van de sector. Ik wil in 2012 toch technische verbeteringen en correcties aanbrengen. In het kader van het traject interne staatshervorming dat door de Vlaamse Regering is opgezet zal het decreet worden aangevuld. Er wordt een kader gecreëerd voor een provinciale ondersteuning op het vlak van kwaliteitsbevorderende ondersteuning van bovenlokale projecten amateurkunsten. De schaal van een stad of gemeente is immers te klein om wedstrijden en prijzen te organiseren. Bovendien is de uitstraling van de organisaties waar het over gaat te klein om door Vlaanderen te worden ondersteund. De ondersteuning van landelijke amateurkunstenorganisaties wordt wel de exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse overheid.

Samen met het Forum en het werkveld wens ik het sterke concept, 'de Week van de Amateurkunsten' voort te zetten. Dit evenement krijgt steeds meer navolging in andere landen en verdient ten volle die internationale honorering. Zelf wil ik met het uitreiken van de (eerste) Cultuurprijs voor de Amateurkunsten in 2012 extra de waarde en het belang van de amateurkunsten belichten.

OD 5: Het Circusdecreet uitvoeren

➤ **OD 5: Realisatie 2011**

De ondersteuning van de Vlaamse circuskunsten ging in 2011 op zijn elan voort. De circuswereld kwam op een zeer positieve manier naar buiten in Vlaanderen. Ook in het buitenland krijgen Vlaamse artiesten meer en meer een podium. Vlaamse circusgezelschappen en -artiesten kunnen zich kwalitatief steeds vaker meten met de internationale top.

Verdeeld over het Vlaamse land wordt een groot deel van de beschikbare middelen van het Circusdecreet toegekend aan circusfestivals die Vlaams circustalent en internationaal gereputeerde circusgroepen op het programma zetten. Vlaamse circusgezelschappen krijgen hierdoor

speelkansen en buitenlandse artiesten worden aangetrokken en maken kennis met het Vlaamse circuslandschap. De ontmoetingskansen voor programmatoren en circusartiesten zorgen voor een extra boost.

Het voorbije jaar kregen de theater- en circuswereld de gelegenheid om elkaar te ontdekken en ervaringen uit te wisselen. Het Vlaams Theaterinstituut vzw wijdde een volledige, lijvige editie van haar driemaandelijks magazine Courant (in samenwerking met het Circuscentrum) aan de circuskunsten en koppelde er in mei de studiedag 'Cirq'onstances' aan vast. Het debat over creatie en spreiding van circus en de raakvlakken met de professionele podiumkunsten is hiermee alvast op gang gebracht.

Op internationaal vlak is er een vraag van Québec om samen te werken rond circus. In 2011 vonden enkele aftastende gesprekken plaats tussen de administraties van Vlaanderen en Québec.

Het Vlaams Centrum voor Circuskunsten is als belangenbehartiger en steunpunt de belangrijkste partner in het Vlaams circusbeleid. Het Circuscentrum nam met andere culturele organisaties zijn intrek in het cultureel bedrijventrum De Expeditie in Gent. Deze locatie biedt aanzienlijk meer mogelijkheden om de circuskunsten te ondersteunen. Ook een grote collectie circusboeken van het Huis van Alijn kreeg er intussen een plek.

Naast de vernieuwing blijft voldoende aandacht gaan naar traditie en erfgoed binnen het circus. Het Circuscentrum bracht de nomadische circussen samen met het oog op een specifieke ondersteuning. Ze bespraken een eerste aanzet tot een 'Europees handvest voor het herbergen van circussen in gemeenten'. Eind 2010 wierf het Circuscentrum ook een erfgoedmedewerker aan. Een eerste project heeft de bedoeling een stuk circuserfgoed te bewaren in een documentaire/film.

➤ *OD 5: Prognose 2012*

Nu het Circusdecreet zijn eerste jaren van uitvoering achter de rug heeft, lijkt een grondige herlezing ervan nuttig en nodig. Ik heb het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen de taak gegeven om, in overleg met het Circuscentrum, een analyse te maken van de sterktes en de zwaktes van het decreet en waar nodig voorstellen te doen voor een optimalisering van de werking. Zo worden de verruiming met straattheater en de mogelijkheden voor meer structurele subsidiëring onderzocht. Er wordt ook rekening gehouden met de aanbevelingen uit het rapport van het Rekenhof over de uitvoering van het decreet.

Het "Europees handvest voor het herbergen van nomadische circussen in gemeenten" wordt afgewerkt.

De komende maanden zal ook de invulling van een mogelijke samenwerking met Québec (binnen de bestaande subsidiekaders) worden onderzocht. De contacten tussen de betrokken partijen worden onderhouden.

OD 6: Blinde vlekken wegwerken in het kader van het decreet Lokaal Cultuurbeleid

➤ *OD 6: Realisatie 2011*

Sinds 1 januari 2011 worden twaalf bijkomende gemeenten gesubsidieerd voor de uitvoering van het gemeentelijk cultuurbeleidsplan en dienden vijf Vlaamse gemeenten een aanvraag in voor een enveloppensubsidie voor de uitvoering van het gemeentelijk cultuurbeleidsplan vanaf 2012.

Sinds 2011 is er in 303 van de 308 Vlaamse en in 17 van de 19 Brusselse gemeenten een Nederlandstalige openbare bibliotheek.

Deze blijvende instroom toont in de praktijk het succes van het decreet Lokaal Cultuurbeleid. Het wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van de gemeentelijke cultuurbeleidsplannen voor de beleidsperiode 2008-2013, uitgevoerd door het Instituut voor de Overheid, bevestigt dat het decreet een positieve stempel heeft gedrukt op de evolutie van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Uit het onderzoek komt naar voren dat lokale besturen sterk de kaart van cultuur getrokken hebben en er de afgelopen jaren ook extra hebben geïnvesteerd.

Het lokaal cultuurbeleid verdiende het dan ook om aan bod te komen bij de Cultuurprijzen. De eerste Cultuurprijs voor Lokaal Cultuurbeleid werd in 2011 uitgereikt op de Junitoer van Locus. Vzw Brugge plus kreeg de eer om deze prijs in ontvangst te nemen.

➤ *OD 6: Prognose 2012*

In 2011 werd een grote stap gezet in het evaluatietraject van de cultuurcentra. Dat moet in 2012 uitmonden in een evaluatieverslag dat de werking van de cultuurcentra in kaart brengt. Hiertoe werden dit jaar meerdere onderzoekstrajecten opgestart en afgerond. Per cultuurcentrum wordt tegen het najaar een rapport gemaakt op basis van de gegevens die sinds 2005 door het agentschap worden opgevraagd. Alle thema's uit de gegevensregistratie komen aan bod: activiteiten, het bereikte publiek, financiële en personele inzet.

Een tweede aspect, de gebruikservaring van een klant van een cultuurcentrum, werd door de Arteveldehogeschool Gent in het voorjaar van 2011 gepeild aan de hand van de aanwezigheid van het cultuurcentrum op het internet, het bestellen van tickets via telefoon, het contact aan de balie, het bijwonen van een voorstelling, het verbruiken van een drankje in de cafetaria en ook het huren van een zaal.

Ik zal de verschillende aspecten van de evaluatie en de resultaten van de onderzoeken op een infomoment voorstellen aan de sector. In 2012 zal er op basis van de deelonderzoeken een landschapstekening worden gemaakt van de cultuurcentra.

In juli bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd ('Planlastendecreet').

Als gevolg hiervan worden de sectorale beleidsplannen geïntegreerd in één meerjarenplan. De sectorale decreten dienen aangepast te worden aan de nieuwe, vereenvoudigde werkwijze van periodieke planning en rapportering. De algemene principes van deze beleids- en beheerscyclus kwamen uitgebreid aan bod op het tweede publieksmoment van het Cultuurforum 2020, samen met de ervaringen van een pilootgemeente.

Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid wordt vervangen door een nieuw decreet. Het is mijn bedoeling om de lokale besturen te ondersteunen en hen nog meer autonomie te geven voor de invulling van hun cultuurbeleid.

De grootste verandering is dat de subsidies worden toegekend op basis van Vlaamse beleidsprioriteiten voor activiteiten, prestaties of effecten die de gemeente zal moeten verrichten, leveren of bereiken. Deze prioriteiten en de daaraan gekoppelde middelen zullen in het uitvoeringsbesluit concreter worden uitgewerkt. In het nieuwe decreet blijven het gemeentelijk cultuurbeleid, het cultuurcentrum en de bibliotheek de ankerpunten. Als prioriteiten voor het lokaal

cultuurbeleid denk ik aan gemeenschapsvorming, participatie van kansengroepen, ondersteuning van verenigingen en vrijwilligers en diversiteit in het culturele landschap. Voor de cultuurcentra wil ik prioritair inzetten op een divers culturaanbod en een ruime cultuurparticipatie, actieve ondersteuning van amateurkunsten en van sociaal-culturele verenigingen en op cultuureducatie. Bij de bibliotheek zal de aandacht gaan naar geletterdheid en de digitale kloof, digitalisering en innovatie van de sector, cultuurspreiding en participatie en het stimuleren van leesmotivatie en literaire competenties van kinderen en jongeren.

Conform het Witboek Interne Staatshervorming besteedt het nieuwe decreet Lokaal Cultuurbeleid een apart luik aan de provincies: het streekgericht bibliotheekbeleid blijft behouden als opdracht voor de provincies en de in het Witboek Interne Staatshervorming voorziene mogelijkheden van provinciale ondersteuning worden voorzien.

De subsidie per stad of gemeente en per onderdeel van het decreet wordt maximaal behouden.

OD 7: Ontwikkeling van de digitale bibliotheek

➤ OD 7: Realisatie 2011

De Vlaamse Regering bekrachtigde op 18 maart 2011 het decreet dat aan Bibnet een decretale basis geeft binnen het decreet Lokaal Cultuurbeleid. Bibnet ondersteunt het beleid van de Vlaamse overheid m.b.t. de digitale bibliotheek. Dit houdt de ontwikkeling, de realisatie en het beheer in van inhoudelijke en technische toepassingen, met het oog op de uitbouw van de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Bibnet voert in opdracht van de Vlaamse overheid het project Bibliotheekportalen uit, in samenwerking met het agentschap, de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Na de aansluiting van de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen in 2010 sloten in de loop van 2011 ook de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant aan op de Bibliotheekportalen.

De collectiebeschrijvingen van de aangesloten bibliotheken worden door dit project verrijkt met extra informatie van het Vlaamse niveau. *Zoeken.bibliotheek.be* is de labo-omgeving waarbinnen de ontwikkeling van nieuwe diensten wordt uitgetoetst zonder dat dit de stabiliteit van de lokale catalogus in Bibliotheekportalen in gevaar brengt. Eens de degelijkheid bewezen, kunnen deze diensten in ieder bibliotheekportaal worden geactiveerd.

Achter de schermen wordt gewerkt aan een nieuwe interface voor *zoeken.bibliotheek.be* en de gekoppelde zoekomgevingen in Bibliotheekportalen. Deze nieuwe versie van Aquabrowser zal rekening houden met de opmerkingen van eindgebruikers, zal op mobiele toestellen bruikbaar zijn en zal geïntegreerd zijn met Google Analytics. Dit laatste moet toelaten om in de toekomst nog beter in te spelen op het gedrag van eindgebruikers in een catalogusomgeving.

Bibnet werkt ook samen met Aristo Music en de openbare bibliotheek van Lanaken aan het pilootproject Bib.fm om de muziekcollectie via streaming online aan te bieden, zowel binnen als buiten de muren van de openbare bibliotheek. In het voorjaar 2011 ging de tweede fase van het pilootproject van start: Bib.fm werd volledig geïntegreerd in de catalogus van die bib.

Het tweede publieksmoment van het Cultuurforum 2020 overdacht bibliotheken op digitaal vlak kunnen betekenen. Naast de digitalisering van de collectie en de aanwezigheid van de bibliotheek op digitale platformen heeft de bibliotheek een rol in het dichten van de digitale kloof. Er werd een aantal goede praktijkvoorbeelden toegelicht en aangevuld met reflecties uit verschillende hoeken.

➤ **OD 7: Prognose 2012**

Het project Bibliotheekportalen wordt verder uitgebouwd. In 2012 zullen ook de provincie Limburg en de Vlaamse Gemeenschapscommissie met het BruNO-netwerk hun publieke zoekomgeving enten op *zoeken.bibliotheek.be*. De interbestuurlijke projectgroep werkt nieuwe voorstellen uit om inzake de infrastructuur en bijkomende functionaliteiten vorm te geven aan de digitale bibliotheek. Het bibliotheekportaal ambieert een echt portaal te zijn: een coherente toegang tot meerdere bronnen en diensten voor het brede, lokale publiek.

In uitvoering van de strategische doelstelling “Digitalisering” in het kader van Vlaanderen in Actie wordt een aantal bibliotheekindicatoren gescreend in een Europese context. Op basis daarvan kan de Vlaamse bibliotheeksector worden gepositioneerd. Indien nodig kan hier worden bijgestuurd via beleidsprioriteiten in het kader van het nieuwe decreet Lokaal Cultuurbeleid.

OD 8: Herdefiniëren van de rol en de opdrachten van de steunpunten en bovenbouworganisaties

➤ **OD 8: Realisatie 2011 en prognose 2012**

De opmaak van de beheersovereenkomst met Socius voor de volgende beleidsperiode zit in een laatste fase. Voor andere bovenbouworganisaties wordt de aanpassingen van de decreten afgewacht.

Met de steunpunten is er regelmatig bilateraal overleg en wordt enkele keren per jaar een gezamenlijk steunpuntenoverleg georganiseerd met het oog op een efficiënte samenwerking, zowel binnen de sector van het sociaal-cultureel werk als in de kunstensector.

Ik wil de rol van de cultuursteunpunten ten opzichte van de overheid expliciteren, om zo tot een efficiëntere inzet van de middelen te verkrijgen, een sterkere doorstroming van kennis ten behoeve van het beleid te realiseren en een optimale en gelijkwaardige dienstverlening naar de sector.

De kunstensteunpunten zijn eveneens bezig met een synergieoefening die tot nu toe resulteert in inhoudelijke afstemming en thematische samenwerking en op termijn ook zou moeten leiden tot operationele samenwerking.

OD 9: Afstemmen van registratie- en rapporteringssystemen

➤ **OD 9: Realisatie 2011**

Binnen het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen staat de elektronische gegevensregistratie voor bibliotheken op punt. Voor de cultuurcentra is in 2011 de applicatie Cultuurcentra in Cijfers (kortweg: CCinC) ontwikkeld. Na uitvoerige interne testen, werd in mei een oproep gelanceerd aan alle cultuurcentra om vrijwillig mee te werken aan een testsessie. De bedoeling was om na te gaan of CCinC vlot hanteerbaar is en wat de beste aanpak is voor een opleiding voor de ganse sector. De conclusie is dat CCinC bedrijfsklaar is om vanaf 2012 ingezet te worden voor een geautomatiseerde registratie van gegevens bij de cultuurcentra. Het agentschap voorziet in het najaar uitgebreide opleidingssessies.

➤ **OD 9: Prognose 2012**

De cijfergegevens over het lokaal cultuurbeleid van de voorbije vijf jaren, van 2006 tot en met 2010, zijn de basis voor een onderzoek dat de onderzoeksgroep TOR van de Vrije Universiteit Brussel in 2011 uitvoert. Bedoeling is de evoluties in de sector van de bibliotheken, de cultuurcentra en het gemeentelijk cultuurbeleid cijfermatig vorm te geven. De resultaten van het onderzoek zullen in 2012 leiden tot een publicatie die zal worden voorgesteld op een studiedag. De resultaten kunnen ook leiden tot beleidsaanbevelingen.

In 2012 zal ook een eerste stap worden gezet in gegevensregistratie voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk (zie OD1).

OD 10: Evalueren en bijsturen

Om het Witboek Interne Staatshervorming uit te voeren moeten meerdere decreten worden aangepast. Van deze gelegenheid zal ik gebruik maken om andere aanpassingen door te voeren, op basis van vastgestelde leemtes of onduidelijkheden of om een en ander administratief te vereenvoudigen (zie OD28).

Hoofdstuk 2.2: De professionele kunsten

OD 11: Het kunstenlandschap in kaart brengen

➤ OD 11: Realisatie 2011

Op 4 april 2011 vond in het Vlaams Parlement een bijeenkomst van de kunstensector plaats ter voorbereiding van de beoordelingsronde voor meerjarige subsidiëring vanaf 2013. Tijdens deze dag werden de veldanalyses van de kunstesteunpunten en de landschapstekeningen van de beoordelingscommissies voorgesteld.

Daarnaast werkte ik ter voorbereiding van deze beoordelingsronde met de belangenbehartigers aan een charter, dat een aantal spelregels aanreikt voor de beoordelingsprocedure en waakt over het correcte verloop ervan. Het charter is door mij ter mededeling voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Ik liet door het Agentschap Kunsten en Erfgoed en de adviescommissie Kunsten in samenwerking met de beoordelingscommissies Kunsten een draaiboek maken voor de artistieke beoordeling dat ervoor zorgt dat alle beoordelingscommissies op eenzelfde manier adviseren. De huidige kwaliteit van de transparante en intersubjectieve werkmethode zal op die manier toenemen.

Na grondig onderzoek en advies van de adviescommissie Kunsten heb ik besloten om voor deze beoordelingsronde geen bijkomende criteria te formuleren. De criteria uit het Kunstendecreet en de geldende bijkomende criteria voldoen om de ambities van mijn beleid te kunnen realiseren. Om het belang van deze criteria te benadrukken deed ik wel enkele aanbevelingen. Ik liet de sector weten dat ik verwacht dat organisaties die een subsidie vragen bij de opmaak van hun beleidsplannen rekening houden met volgende aandachtspunten:

- het opnemen van extern artistiek experiment of kunstenaarspraktijken in hun werking;
- het realiseren van samenwerking, synergie of clustering met andere spelers;
- rekening houden met ecologie en duurzaamheid;
- aandacht voor de individuele kunstenaar;
- maatschappelijke inbedding van de organisatie, samenwerking met culturele centra en andere culturele initiatieven in de regio;

- samenwerking of relatie tot onderwijs, welzijn, economische of maatschappelijke aspecten;
- en in totaliteit ook aandacht voor spreiding en diversiteit van het aanbod.

Deze aanbevelingen zullen hun impact hebben op de verhoudingen tussen de sectoren en subsidievormen in het kunstenlandschap. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het deel van de 5^e aanbeveling van de met redenen omklede motie van 24 maart 2010 dat handelt over het slechten van de schotten tussen disciplines en de hoogte van de subsidiebedragen.

Eind 2010 werden drie onderzoeken over delen van het kunstenlandschap afgerond. Hieruit vloeiden enkele initiatieven voort:

- Rekening houdend met de conclusies uit het “Mappingonderzoek architectuurcultuurbeleid” startten er gesprekken over de positie en de rol van de vzw VAI als kunstensteunpunt én coördinator van architectuurarchieven in Vlaanderen (CVAa). Wat de wenselijkheid van meer interdepartementale projectmatige samenwerking betreft is de gelanceerde ideeënwedstrijd voor de Architectuurbiënnale van Venetië in 2012 een voorbeeld van synergie. Het wordt een samenwerking tussen de Bouwmeester en Cultuur dat de ‘ViA Ruimte’ als thema heeft en dus de reflectie over de Vlaamse ruimtelijke ordening wil voeden in het kader van het ViA-plan en het Pact2020. Voor het onderzoek “Kansen voor kunst in publieke ruimte” voorziet het kunstensteunpunt BAM eind 2011 een publicatie om de conclusies te kaderen en een breder draagvlak te creëren.
- Het onderzoek over het residentiebeleid heeft de aanzet gegeven voor een beleidsnota over residentieplekken – zie hiervoor SD6.

Ook inzake de afstemming van productie, aanbod en spreiding werden resultaten geboekt (zie OD14).

Naar aanleiding van de Interne Staatshervorming heb ik een werkgroep “complementair kunstenbeleid” geïnstalleerd, die de relevante doorbraak D.40 uit het Witboek scherper zal formuleren en beter doen aansluiten bij de realiteit van het kunstenveld. Voorlopig nog los van deze werkgroep ging een ambtelijke werkgroep van start met de evaluatie van het Kunstendecreet en kunstenbeleid.

➤ ***OD 11: Prognose 2012***

Uiterlijk op 30 juni 2012 beslist de Vlaamse Regering over de subsidies in uitvoering van het Kunstendecreet voor de periode 2013-2014 en 2013-2016. Bij deze beslissing zullen de landschapstekeningen en veldanalyses van respectievelijk de beoordelingscommissies en steunpunten een grote rol spelen (zie ook OD12 hierover).

OD 12: Evenwichtiger verhouding tussen structurele en projectmatige subsidies

Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de 5^e aanbeveling van de met redenen omklede motie van 24 maart 2010.

➤ ***OD 12: realisatie 2011***

Omdat het grootste gedeelte van de kunstenmiddelen voor de periode 2010-2012 was toegekend als meerjarige subsidie, was het ook in 2011 niet mogelijk om volledig uitvoering te geven aan het deel van de 5^e aanbeveling van de met redenen omklede motie van 24 maart 2010 dat handelt over de verhouding tussen project- en meerjarige middelen uit te voeren. De nieuwe periode voor

meerjarige ondersteuning binnen het Kunstendecreet start in 2013. Toch is in overleg met de kunstensector al een essentiële verschuiving gerealiseerd.

Op 4 april 2011, de dag ter voorbereiding van deze beoordelingsronde, heb ik nogmaals benadrukt dat de aanpassing van de verhouding tussen projectsubsidies en structurele subsidies de grote uitdaging wordt voor het Kunstenveld. Projectsubsidies zijn geen troostprijs voor hen die geen meerjarige subsidie ontvangen. Het is integendeel een ideale ondersteuning voor het groeiend aantal tijdelijke artistieke allianties in het kunstenveld die op korte termijn concrete realisaties willen verwezenlijken. Dergelijke projecten hebben meer nood aan een volwaardige financiering dan aan een permanente structuur. Een substantiële verhoging van het budget voor projecten moet toelaten voldoende interessante initiatieven te ondersteunen.

➤ ***OD 12: Prognose 2012***

Uiterlijk op 30 juni 2012 beslist de Vlaamse Regering over de meerjarige subsidies vanaf 2013 in uitvoering van het Kunstendecreet.

Mijn voorstel zal zijn dat minimaal 10% van het budget bestemd voor ondersteuning van kunstenuorganisaties en kunstenaars in het kader van het Kunstendecreet beschikbaar blijft voor projectmatige subsidies.

Omdat ik versnippering wil tegen gaan, zal ik er in mijn voorstel de voorkeur aangeven minder organisaties te subsidiëren. Ik wil hen wel een subsidiebudget geven om hun plannen volwaardig te realiseren. Een mogelijk gevolg kan zijn dat een aantal organisaties vanaf 2013 niet meer meerjarig wordt gesubsidieerd.

Deze beslissing van de Vlaamse Regering zal ongetwijfeld een grote invloed hebben op het kunstenlandschap. Een dergelijke hertekening van het landschap moet weloverwogen, onderbouwd en gedragen zijn. Daarom vraag ik de beoordelingscommissies en de adviescommissie Kunsten één globale prioriteitenlijst binnen het budget te bezorgen. Het voorstel dat ik zal voorleggen zal gebaseerd zijn op dit globale eindadvies en heeft meer dan ooit tevoren de ambitie een schottenloos kunstenlandschap in leven te roepen

OD 13: Alternatieve pistes voor financiering onderzoeken

➤ ***OD 13: realisatie 2011***

Naast de minitoelagen is in 2011 ook CultuurInvest diepgaand geëvalueerd. Ik heb de werking van CultuurInvest op enkele punten bijgesteld. Zo heb ik CultuurInvest opengesteld voor vzw-structuren, die een commercieel potentieel hebben (zie hiervoor ook SD5). Bovendien wil ik de combinatie van steunmaatregelen aanmoedigen. Op die manier wil ik enerzijds efficiënter subsidiëren en anderzijds zowel de gesubsidieerde als niet-gesubsidieerde kunstenuorganisaties aanmoedigen in hun ondernemerschap.

In dezelfde geest starten we nog in 2011 met een inventarisatie van mogelijke alternatieve financieringsvormen en mogelijke versterkende maatregelen inzake kennisopbouw en begeleiding. Inspiratiebronnen hierbij zijn o.a. het Cultuurforum 2020 en documentatie uit binnen- en buitenland. De inventarisatie zal eind 2011 in grote lijnen zijn afgemaakt.

➤ ***OD 13: Prognose 2012***

Nog in het najaar van 2011 zal ik een studie starten naar het draagvlak voor een instrument tussen mini-toelagen (rentevrij, gericht op individuele kunstenaars, maar beperkt tot 7.500 euro) en CultuurInvest (niet rentevrij, gericht op creatieve ondernemingen, vanaf 50.000 euro). Ik verwacht de resultaten midden 2012.

OD 14: Afstemming productie, aanbod en spreiding

➤ OD 14: realisatie 2011

De nota “Naar een betere afstemming van de productie en de spreiding van de podiumkunsten” van Locus en VTI reikte concrete bouwstenen aan om die afstemming te realiseren. Een aantal heb ik al verwezenlijkt, een aantal andere wordt meegenomen in de evaluatie van het Kunstendecreet.

In opvolging van *Zet mij in cc* startten de steunpunten VTI en Locus en het Theaterfestival “Circuit X”. Dit initiatief heeft als doel nieuwe talentvolle podiumkunstenaars de kans te geven om hun werk te tonen in cultuur- en gemeenschapscentra in heel Vlaanderen.

De rapportering over de spreidingsgegevens, die gesubsidieerde kunstorganisaties jaarlijks in hun werkingsverslag aanleveren, is meer uniform gemaakt en verfijnd. Hierdoor worden meer diepgaande analyses mogelijk en zal de spreidingsproblematiek beter kunnen worden geduid. Om een beeld te krijgen van bepaalde evoluties zijn er echter gegevens over meerdere jaren nodig. Bij de analyse van de rapportering over het werkjaar 2010 zal men voor de eerste keer beschikken over dergelijke gegevens voor alle disciplines binnen de kunstensector.

➤ OD 14: Prognose 2012

Op basis van de analyse van de rapportering wordt er overlegd tussen de betrokken steunpunten en de Agentschappen Kunsten en Erfgoed en Sociaal Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen. Bij de rapportering over 2011 in het najaar 2012 zal men voor de podiumkunstensector beschikken over gegevens van drie jaren en moet het mogelijk zijn om een beeld te krijgen op mogelijke evoluties. Dit moet leiden tot betere afstemming tussen productie en spreiding.

OD 15: Extra aandacht voor de beginnende en individuele kunstenaar

Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de 6^e aanbeveling van de met redenen omklede motie van 24 maart 2010.

➤ OD 15: realisatie 2011

Naast de rechtstreekse beurzen en projectgerichte ondersteuning aan kunstenaars, moet het systeem van de creatieopdrachten meer onder de aandacht worden gebracht. Dit is een sterk, maar te weinig gekend instrument voor (indirecte) ondersteuning van kunstenaars.

In het licht daarvan heeft het Agentschap Kunsten en Erfgoed een tijdelijk samenwerkingsproject opgezet met het Agentschap Natuur en Bos, om de integratie van kunstcreaties in vernieuwende groenprojecten aan te moedigen. Een werkgroep van experts reflecteerde over wat hedendaagse kunst in openbare ruimte kan betekenen. De resultaten van deze werkgroep werden gepubliceerd in het “praktijkboek Publieke Ruimte 2011” en gepresenteerd tijdens de vakbeurs “Dag van de Openbare Ruimte”. Op de website van het Agentschap Kunsten en Erfgoed kwam er ook een

rubriek “Kunst in openbare ruimte” ter begeleiding van initiatiefnemers. Het bewustmaken van lokale besturen over de omgang met hedendaagse kunst in de publieke ruimte, blijft sowieso in de volgende jaren een aandachtspunt van het beleid.

De resultaten van de evaluatie en de consultatieronde over de reis-, verblijf- en transportkostenregeling hebben geleid tot een aangepast beleid ter zake, dat in mei 2011 in voege is getreden.

Alle kunststeunpunten hebben, in het kader van hun hernieuwde beheersovereenkomst 2010-2012, de opdracht gekregen om attent te zijn voor de individuele kunstenaars als specifieke doelgroep. Beginnende kunstenaars vormen daarbinnen een groep die specifieke aandacht verdient. Het is de taak van de steunpunten om ook individuele kunstenaars feedback te geven over tendensen en informatie die voor hen relevant zijn en hen in samenwerking met bestaande expertisecentra te sensibiliseren voor archiefzorg.

Ik blijf werken aan de professionalisering in de culturele sector. In de toekomst moet de sector haar financieel en maatschappelijk draagvlak blijvend ontwikkelen en extra aandacht schenken aan de beginnende kunstenaar. Het Kunstenloket is voor mij een van de bevoorrechte partners om dit mee te realiseren. In 2011 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de vzw Kunstenloket onderhandeld en opgemaakt met de afspraken, doelstellingen en financiering voor de beleidsperiode.

De vzw Kunst In Huis Kunstitleen is volop in reorganisatie. In principe loopt hun beheersovereenkomst eind 2011 af. De gesprekken voor een nieuwe beheersovereenkomst 2012-2015 gaan dit najaar van start. Er zal aandacht zijn voor ondersteuning van kunstenaars, optimalisatie van klantenwerking en -werving en digitalisering van de organisatie.

➤ *OD 15: Prognose 2012*

Na de voorbereidingen in 2011 zal de vzw Kunstenloket zich vanaf 2012 toeleggen op de uitbreiding van het huidige takenpakket en de bijkomende opdrachten uit de samenwerkingsovereenkomst. Het Kunstenloket wil gangmaker zijn bij de oprichting van een spin-off die zich met service en consultancy richt naar rechtspersonen actief in de creatieve industrieën.

Hoofdstuk 2.3: Het cultureel erfgoed

OD 16: Inzetten op bewaring en ontsluiting van het erfgoed

➤ *OD 16: Realisaties 2011*

Een belangrijk aandachtspunt voor het cultureel erfgoed blijven de omstandigheden waarin dit erfgoed wordt bewaard.

De Universiteit Antwerpen onderzocht op mijn vraag de huidige en mogelijke rol van de private sector bij investering en uitbating van museumdepots. Dit onderzoek gaf een heldere kijk op de uitdagingen van de publieke erfgoedsector voor de bewaring van erfgoed. Het onderzoek wijst op de meerwaarde die de private sector kan bieden om de depotneden in Vlaanderen te dekken. Anderzijds duidt de studie aan dat een win-win situatie enkel kan worden gegarandeerd wanneer de overheid zowel financieel als inhoudelijk betrokken blijft bij de depotproblematiek. Het zou een

foute keuze zijn om de investering en uitbating van erfgoeddepots uitsluitend uit te besteden op de private markt.

Vanaf 2011 stel ik extra middelen ter beschikking aan de provincies en VGC voor de ontwikkeling van het regionaal depotbeleid. Tegelijk wordt er ingezet op interprovinciale samenwerking en initiatieven. De publicatie ‘Erfgoeddepots: uit het oog, uit het hart’ is hiervan een voorbeeld.

Naast een depotbeleid werk ik aan de uitbreiding van de ‘Collectie Vlaanderen’. In 2011 kocht ik twee belangwekkende kunstwerken aan voor deze collectie:

- ‘Les Bains à Ostende’(1890) van de hand van James Ensor. Het gaat om een werk dat sinds 2007 op de Topstukkenlijst staat
- ‘Le Décor et son double’ (1986) van Daniel Buren Het gaat om een belangwekkende aankoop, zowel vanwege de intrinsieke waarde van het werk en de historische betekenis ‘icoon’ van de spraakmakende tentoonstelling ‘Chambres d’amis’ (Gent, 1986), als vanwege de duurzame band die via deze aankoop wordt gelegd tussen de privécollectie Anton en Annick Herbert en de publieke SMAK-collectie. Met deze verwerving gaf ik in 2011 heel concreet vorm aan mijn positieve engagement ten aanzien van de privécollecties in Vlaanderen.

Een andere privécollectie, met name de precolumbiaanse kunstcollectie van Dr. Paul en Dora Janssens-Arts is nu in publieke handen en werd op een succesvolle manier geïntegreerd in het MAS. De collectie fungeert er als één van de publiektrekkers voor het museum.

In 2011 werd de Topstukkenlijst uitgebreid met ondermeer een smalspoorlocomotief en een aantal stukken ‘vliegend erfgoed’, naast voor het eerst ook archeologische stukken met als opvallendste de vondstcollectie van het Merovingisch grafveld van Broechem. Er werd een aantal stukken kerkelijk erfgoed in de Topstukkenlijst opgenomen.

Belangrijk zijn de resultaten van de studie die het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium in mijn opdracht uitvoerde naar de conservatie- en restauratienoden van de topstukken in religieus bezit (privé zowel als in kerkfabrieken). De studie geeft onmiskenbaar aan dat we meer dan vroeger moeten investeren in het behoud van deze unieke stukken. Bij de planning van de besteding van de middelen uit het Topstukkenfonds, moeten we rekening houden met de zich opdringende ingrepen. De opstart van de conservatie en restauratie-campagne voor het ‘Lam Gods’, in nauwe samenwerking met alle betrokken instanties, mag als een symbooldossier in deze gelden.

Ik stelde een commissie samen om het Topstukkendecreet te evalueren om het Topstukkendecreet nog performanter te maken. Tegelijkertijd wil ik nagaan welke decreetprocedures we kunnen vereenvoudigen. Ik verwacht het advies van deze commissie in de loop van 2012.

Samen met de Vlaamse minister van Begroting werk ik aan een decretale regeling voor voorwaardelijke vrijstelling van successierechten om topstukken uit privébezit in Vlaanderen te houden. Ik zal dit initiatief in het najaar voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Tenslotte werk ik voort aan mijn immaterieel erfgoedbeleid, dat ik eind 2010 bekend maakte in de nota “Een beleid voor immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen”. Zo wordt het kader van het Cultureel-erfgoeddecreet ook van toepassingvoor het immaterieel cultureel erfgoed. Daarnaast treden de Vlaamse Gemeenschap en het steunpunt FARO op als begeleider van erfgoedgemeenschappen die instaan voor het borgen van immaterieel cultureel erfgoed.

In 2011 voegde ik 7 nieuwe elementen toe aan de Inventaris Vlaanderen van Immaterieel Cultureel Erfgoed.

➤ **OD 16: Prognose 2012**

Ook in 2012 blijft het depotbeleid een prioriteit voor de erfgoedsector. Ik wil een beleidskader ontwikkelen voor de verbetering van de infrastructuur. Ik baseer mij op de aanbevelingen van het vermelde onderzoek van de Universiteit Antwerpen. Hier blijkt een belangrijke rol weggelegd voor alle overheden in Vlaanderen. Een effectieve oplossing voor de depotproblematiek wordt voorbereid in overleg en in afstemming met het beleidsveld Onroerend Erfgoed. Ik zal ook afstemmen met de lokale besturen over concrete maatregelen.

Op basis van de uitgevoerde evaluatie, zal ik aanpassingen voorstellen aan het Topstukkendecreet en het Topstukkenfonds. Ik blijf alert voor mogelijke aankoopopportunities.

Daarnaast zoek ik de noodzakelijke middelen voor de conservatie en restauratie van Topstukken in de meest optimale en wetenschappelijk verantwoorde omstandigheden. De restauratie van het Lam Gods, die ik samen met de Vlaamse minister van Onroerend Erfgoed uitvoer, fungeert hierbij als een voorbeeldproject.

Voor het immaterieel cultureel erfgoed ontwikkel ik een digitaal platform dat een levend netwerk vormt van organisaties die het immaterieel cultureel erfgoed koesteren en experts die hen begeleiden. In 2012 presenteer ik aan Unesco mijn eerste rapport over de stand van zaken van het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen. Een onderzoek over een Unesco-Categorie II centrum voor het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen wordt opgestart.

Uiteraard zet ik in 2012 verder in op het behoud en beheer van de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap.

OD 17: Internationale ambitie met de ‘Collectie Vlaanderen’

➤ **OD 17: Realisaties 2011**

Een EU-aanbeveling van de ‘Mobility of Collections’ studie slaat op de invoering van een indenniteitsregeling voor bruikleen van kunstwerken. Een dergelijke regeling impliceert dat de overheid, mits voldaan is aan bepaalde voorwaarden, zich garant stelt voor mogelijke schade aan of diefstal van kunstwerken. Op deze manier kan een belangrijk struikelblok voor collectiemobiliteit, de hoge verzekeringskost, weggewerkt worden. Ik wens deze EU-aanbeveling te implementeren en zal een voorstel met de modaliteiten uitwerken.

Het in betaling geven van kunstwerken voor het delgen van successierechten is een federale materie. Ik zal deze belangrijke impuls om kunstwerken uit privécollecties in Vlaanderen te houden bespreekbaar maken en een voorstel ontvouwen.

Door de opname van belangrijke collectiestukken in de digitale Europese beeldinventaris Europeana wil ik invulling geven aan de doelstelling om de Collectie Vlaanderen – alle publieke collecties in Vlaanderen - via nieuwe communicatiemiddelen beter internationaal bekend te maken. Sinds 2011 zijn de belangrijkste werken van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap (310 kunstwerken) dan ook raadpleegbaar op Europeana (www.europeana.eu).

Een gemeenschappelijke internationale communicatie draagt bij tot de internationale herkenbaarheid van erfgoed. In dit kader riep de Europese Unie een label voor Europees erfgoed in het leven. In de loop van 2011 werden hierover afspraken gemaakt, wat resulteerde in een gemeenschappelijk standpunt van de Europese Raad van cultuurministers.

➤ **OD 17: Prognose 2012**

De Vlaamse Regering zal in het voorjaar van 2012 een ontwerp van Indemniteitsdecreet voorleggen aan het Vlaams Parlement. Na de bekrachtiging wordt de implementatie opgestart.

In 2012 werk ik verder aan een omkaderend beleid ten aanzien van private collecties. De voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken en een betere regeling van inbetalinggeving van kunstwerken om te voldoen aan successierechten zijn twee concrete beleidsinitiatieven die ik, wat het eerste betreft samen met de Vlaamse minister van Begroting, zal nemen. Ik blijf een gesprekspartner voor privéverzamelaars die op zoek zijn naar enige vorm van publieke finaliteit van hun collectie.

De voorbereidende werkzaamheden voor de introductie van het Europees Erfgoedlabel worden in de loop van 2012 voortgezet.

Voor het Vlaamse erfgoedveld is het belangrijk dat de Vlaamse erfgoedexperten en de Vlaamse erfgoedorganisaties kunnen participeren aan internationale fora. Talenten met internationaal potentieel moeten worden ondersteund. Voor de tussenkomsten voor de reis- en verblijfskosten van erfgoedexperten voorzie ik middelen, analoog met de kunstensector.

OD 18: Verdere implementatie van het Cultureel-erfgoeddecreet

➤ **OD 18: Realisaties 2011**

Het Cultureel-erfgoeddecreet werd in de loop van 2011 verder geïmplementeerd. Dit vertaalde zich in een aangroei van het aantal erkenningen – een graadmeter voor het kwaliteitsvol werken in de cultureel-erfgoedsector. In 2011 kende ik aan 7 erfgoedbibliotheken dit kwaliteitslabel toe, waardoor er inmiddels al 78 instellingen zijn erkend. De sector van erfgoedbibliotheken – een deelsector die voor het Cultureel-erfgoeddecreet van 2008 niet aan bod kwam – wordt daarmee stilaan een volwaardige speler binnen het cultureel-erfgoedbeleid.

In 2011 besliste de Vlaamse Regering over mijn voorstel tot meerjarige subsidiëring van landelijke expertisecentra cultureel erfgoed en de landelijke organisaties volkscultuur. Acht organisaties ontvangen een subsidie voor de periode 2012 – 2016. Ik hield in mijn voorstel rekening met de bestaande expertise in de cultureel-erfgoedsector en de meerwaarde die samenwerking en clustering biedt op het vlak van efficiëntie en schaalgrootte. Door een verhoging van de subsidiëring van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) wil ik de hoge nood opvangen die aanwezig is voor de bewaring en ontsluiting van religieus cultureel erfgoed. Ik volg hiermee de terechte intentie van de Vlaamse Regering om systematisch en uitdrukkelijk aandacht te geven aan religieus erfgoed. Ook voor andere thema's waar er grote noden zijn, zoals digitalisering, agrarisch, industrieel en wetenschappelijk erfgoed, creëer ik extra impulsen.

De Vlaamse Regering besliste eveneens om drie cultureel-erfgoedpublicaties te subsidiëren voor de beleidsperiode 2012 – 2016. Vier andere aanvragen werden door de beoordelingscommissie beoordeeld als kwalitatief, maar met onvoldoende schaalgrootte om op Vlaams niveau relevant te zijn. Ik heb daarom beslist om deze vier publicaties toe te voegen aan het lokale cultureel-erfgoedbeleid via opname in een cultureel-erfgoedconvenant.

De gestage groei van de cultureel-erfgoedconvenants wordt voortgezet. De Vlaamse overheid blijft daarmee een impuls geven voor de lokale noden op het vlak van cultureel erfgoed.

Met FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, wordt een nieuwe beheersovereenkomst gesloten voor de periode 2012 – 2016. De subsidie voor de Erfgoeddag werd hierbij samengevoegd met de structurele subsidie.

In uitvoering van het Planlastendecreet heb ik een ontwerp van aanpassing van het Cultureel-erfgoeddecreet voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Bij deze wijziging is rekening gehouden met de aanbevelingen van het Rekenhof formuleerde na een audit van het cultureel-erfgoedbeleid. Het instrument van de projectsubsidies werd uitgebreid. Landelijke cultureel-erfgoedorganisaties kunnen hierdoor projectsubsidies aanvragen voor enerzijds grote projecten met internationale weerklank en anderzijds voor Europese projecten waarvoor cofinanciering vereist is. Deze wijzigingen worden van kracht vanaf 2013.

In 2010 en 2011 voerde het steunpunt FARO in samenwerking met het Agentschap Kunsten en Erfgoed, een eerste bevraging uit van de sector. Deze bevraging, onder de noemer Cijferboek Cultureel Erfgoed, leverde interessante gegevens op. Dit Cijferboek kadert in een uitgebreide veld- en toekomstanalyse van het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen, onder de titel 'Prisma'. Dit najaar worden de eerste resultaten teruggekoppeld met de sector.

➤ *OD 18: Prognose 2012*

Er is een nieuwe ronde voor de culturele archiefinstellingen en de Vlaamse erfgoedbibliotheek die een aanvraag indienen voor subsidiëring voor de periode 2013-2017. Ik wil deze deelsector, die in belangrijke mate verantwoordelijk is voor de bewaring van ons collectieve geheugen, met de nodige zorg behandelen.

Het Cultureel-erfgoeddecreet wordt aangepast aan het Planlastendecreet.

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed bekijk ik hoe we de Erfgoedcellen en de Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddiensten beter op elkaar kunnen afstemmen om een belangrijke meerwaarde te creëren voor de lokale besturen.

Ook het Cijferboek Cultureel Erfgoed krijgt een vervolg. Via een tweejaarlijkse meting kunnen relevante evoluties in de sector in kaart gebracht worden. Deze cijfergegevens moeten mij in staat stellen de effecten van het cultureel-erfgoedbeleid meetbaarder te maken, en dit beleid naar de toekomst toe beter te onderbouwen.

OD 19: Digitalisering en nieuwe vormen van ontsluiting aanmoedigen

➤ *OD 19: Realisaties 2011*

Op mijn voorstel heeft de Vlaamse Regering beslist om over een periode van 3 jaar 360.000 euro ter beschikking te stellen voor digitaliseringsprojecten in het kader van het Europese Europeana programma. Deze projecten worden voor eenzelfde bedrag gefinancierd door de Europese Unie. Zo leveren zowel Vlaanderen als Europa vanuit een win-win situatie een bijdrage aan de grote uitdagingen in de cultureel-erfgoedsector op het vlak van digitalisering.

Zoals al vermeld onder OD17 werd ook de collectie van de Vlaamse Gemeenschap raadpleegbaar gemaakt op het Europeana-platform (www.europeana.eu).

In opdracht van de Vlaamse Regering is de oprichting van een Vlaams instituut voor de archivering van audiovisueel en multimediaal erfgoed grondig bestudeerd door de vzw Waalse Krook. In diverse werkgroepen participeerde de cultureel-erfgoedsector.

De resultaten van het CEST-onderzoek (Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox), onder coördinatie van vzw Packed, expertisecentrum voor digitaal erfgoed, werden breed gecommuniceerd naar de cultureel-erfgoedsector. Met deze concrete en hanteerbare toolbox geef ik een impuls aan een duurzame digitalisering van het cultureel erfgoed in Vlaanderen.

➤ ***OD 19: Prognose 2012***

De ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties die participeren in Europese digitaliseringsprojecten blijkt succesvol. Verhoudingsgewijs haalt Vlaanderen veel projecten binnen bij de Europese Unie. Het is dan ook mijn intentie dit elan te bestendigen. Ook voor 2012 kunnen cultureel-erfgoedorganisaties projectsubsidies aanvragen voor cofinanciering van Europese digitaliseringsprojecten. Ik zal in overleg met de erfgoedsector bij de Europese Commissie aandringen op een aanpassing van het voorstel van kaderrichtlijn “Verweesde Werken”.

Ik blijf, samen met de collega’s bevoegd voor Media, Onderwijs, Bestuurszaken en Algemeen Beleid, de oprichting van een Vlaams instituut voor de archivering van audiovisueel en multimediaal erfgoed opvolgen en richting geven.

OD 20: Participatie bevorderen door evenementen

➤ ***OD 20: Realisaties 2011***

De editie 2011 van Erfgoeddag, met het thema ‘Armoe troef’, was met 246.000 bezoekers opnieuw een succes.

In navolging van mijn intentie om het evenementenbeleid te stroomlijnen heb ik in 2011 een onderzoek laten uitvoeren naar het toekomstperspectief voor de Week van de Smaak op basis van een duurzaam organisatie- en financieringsmodel.

Aan de projectgroep van de eeuwherdenking van de Eerste Wereldoorlog neemt ook Cultuur deel. Binnen de cultureel-erfgoedsector lopen al heel wat initiatieven ter voorbereiding van de eeuwherdenking. Voor het IJzertorenmemoriaal voorzag ik in 2011 een bijkomende subsidie voor vier deelprojecten ter voorbereiding van de herdenking.

In 2012 wordt over heel Vlaanderen een aantal boeiende kunstevenementen georganiseerd, zoals Track in Gent, Beaufort aan de kust en Manifesta in Genk. In 2011 trok ik middelen uit voor een regiefunctie *Arts Flanders* om deze evenementen op elkaar af te stemmen. Door een gecoördineerde aanpak tussen cultuur, toerisme en internationaal beleid wil ik een meerwaarde creëren voor deze initiatieven.

➤ ***OD 20: Prognose 2012***

In 2012 is het thema van Erfgoeddag ‘Helden’. De voorbije jaren lag de nadruk bij Erfgoeddag vooral lag op verbreding. Nu is het mijn bedoeling om te verdiepen, met name het behoud en beheer van het cultureel erfgoed te beklemtonen. Ik wil tot een afstemming komen met Open Monumentendag, zonder aan de eigenheid van beide evenementen te raken.

Het onderzoek naar een toekomstperspectief voor ‘De Week van de Smaak’ leert ons dat dit eerder een breed participatief project is. Na vijf edities groeien onder de vleugels van FARO binnen het cultureel erfgoedbeleid moet dit initiatief voldoende draagvlak hebben opgebouwd om zich autonoom te ontwikkelen.

Ik werk mee aan de eeuwherdenking van de Eerste Wereldoorlog.

Met het oog op een meer geïntegreerde benadering worden de verschillende subsidielijnen voor de culturele werking rond de IJzertoren, inclusief de projectmatige werking rond de eeuwherdenking van de Eerste Wereldoorlog, vanaf 2012 samengevoegd. Een nieuw decreet over de werking van het IJzertorenmemoriaal ligt aan de basis hiervan.

OD 21: De eigen instellingen blijven ondersteunen

➤ OD 21: Realisaties 2011

KASTEEL VAN GAASBEEK

Het Kasteel van Gaasbeek realiseerde het project ‘Sleeping Beauties’. De gelijknamige fotosessie van Spencer Tunick haalde de wereldpers. Rond de tentoonstelling werd in samenwerking met de erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei een uitgebreid programma samengesteld in alle omliggende gemeentes. Daarnaast organiseerde het kasteel in samenwerking met een aantal partners voor het eerst het vernieuwende festival ‘Weg van Klassiek!’ en verwelkomde schilderijen uit de verzameling van het KMSKA, met de klemtoon op negentiende-eeuwse historiestukken en stillevenen. In het najaar is Gaasbeek medeorganisator van de internationale ICOM/DEMIST-conferentie, het internationale netwerk van historische huizen.

ALDEN BIESEN

Met de renovatie werden de overnachtingsfaciliteiten van de Landcommanderij Alden Biesen opgewaardeerd naar hedendaagse normen. Onder het motto ‘Lezen is Zilver, Vertellen is Goud’ stond de werking van de Landcommanderij Alden Biesen in het teken van de vertelkunst. Zo had in het voorjaar een vertelavond plaats; dit najaar was er het evenement ‘Verhalen in het Park’.

Frans Masereel Centrum (FMC)

Het FMC opende in september 2011 het derde curatorproject in de ruimte van het NICC in Antwerpen. Naast het Europese uitwisselingsproject 'On-Air', wordt samen met 5 andere partners een Europees project ingediend ‘By Numbers’ in september 2011, hoofdpartner is MGLC, organisator van de ‘Biennial of Graphic Arts- Ljubljana- Slovenië. Ook zoekt het FMC nieuwe internationale partners voor samenwerking en uitwisseling van kunstenaars. Hiervoor is momenteel het Institut für Auslandbeziehung- Duitsland (ifa- Stuttgart/ Berlijn) aangesproken.

In mijn opdracht is een kadernota voor het Frans Masereel Centrum opgemaakt. De nota belicht behoeften aan nieuwe infrastructuur voor het zeefdrukatelier, de herinrichting van de publieke ruimte en het archief en de vernieuwing van de residentiefunctie.

KMSKA

Met het KMSKA sloot ik in 2011 een beheersovereenkomst af.

Het Masterplan voor de uitvoering van de eerste fase van de verbouwing van het museum startte in september. Het museum is echter “dicht maar dichtbij”. Op tal van gastlocaties wordt gedurende de volledige sluitingsperiode van het museumgebouw de collectie tentoongesteld. Zo wordt er samengewerkt met verschillende overheden.

Volgende tentoonstellingsprojecten versterken de uitstraling van de collectie nationaal en internationaal:

- Reünie: Meesterwerken uit het KMSKA terug in de Kathedraal;
- De Modernen. Opeenvolgende tentoonstellingen uit deze periode met verschillende focus (tot eind 2017);
- Bruegelland. Samenwerkingsverband met de stad Lier tot eind 2017;
- Rik Wouters. Tot eind 2017 in Mechelen;
- Meesterwerken in het MAS. Vijf eeuwen beeld in Antwerpen.

Een ander nationaal project was de tentoonstelling Venetiaanse Meesters in Bozar.

Ook internationaal is de collectie aanwezig. Zo waren er de Ensor tentoonstellingen in Den Haag en in Oslo. In Finland was er een tentoonstelling rond Rubens, Jordaens en Breughel.

Een ijkpunt is de langdurige bruiklenen waardoor de collectie zichtbaar is in talrijke musea zowel nationaal als internationaal.

Het KMSKA verhuisde in 2011 met het personeel, de bibliotheek en archief naar de Kievitsite en het Felixarchief in Antwerpen.

➤ *OD 21: Prognose 2012*

KASTEEL VAN GAASBEEK

Voor 2012 plant het Kasteel van Gaasbeek opnieuw een prestigieuze tentoonstelling, die de titel ‘Sehnsucht’ draagt. Sehnsucht zal peilen naar de manier waarop kunstenaars in verleden en heden omgingen met ‘het verlangen’. Gastcurator is Oscar Van den Boogaard. Wat de infrastructuur betreft staan de vernieuwing van de elektrische installatie en de inrichting van een nieuwe bibliotheek/archiefruimte op de zolder centraal. Tegelijk zal een masterplan voor de hele kasteelsite uitgeschreven worden zodat toekomstige infrastructuurwerken binnen deze visie kunnen worden gepland en uitgevoerd.

Naar aanleiding van het Grimmjaar 2012, organiseert Alden Biesen de internationale conferentie van FEST (Federation for European StoryTelling). De tentoonstellingen en activiteiten focussen op internationale kunstenaars in confrontatie met Vlaamse artiesten. Het internationaal vertelfestival vindt plaats van 16 tot en met 24 april 2012. Een internationale groep van 35 professionele vertellers brengt eigen verhalen, verhalen van andere auteurs of verhalen uit de volkse overlevering.

Op de site zelf ligt het accent op de uitvoering van het Harmonisch Park- en Groenbeheersplan, de verdere verfraaiing van de Waterburcht en het einde van de infrastructuurwerken in uitvoering van het masterplan.

KMSKA

In 2012 verhuist het grootste deel van de collectie naar een extern depot met restauratie-atelier.

De verschillende tentoonstellingsprojecten lopen door.

Nieuwe internationale tentoonstellingen, zoals de Ensor tentoonstelling in Japan, openen. De voorbereiding van het rondreizende tentoonstellingspakket rond kunst uit 17^e eeuw in Noord Amerika wordt afgerond. Een variant van deze tentoonstelling in Mexico wordt voorbereid.

Andere tentoonstellingsprojecten zoals “La Vivante” in Lille worden eveneens voorbereid en Vlaamse kunst in de 17^e te Mexico.

Naast de vele projecten zal het KMSKA de interactieve mogelijkheden van de website uitbreiden en de collectie catalogus continu aanvullen, om het publiek zo nauw mogelijk te betrekken.

FMC

In 2012 wordt het Frans Masereel Centrum 40 jaar. Voor deze gelegenheid wordt een boek over het centrum uitgegeven.

Ter gelegenheid van het 40 jarige bestaan wordt de lokale aanwezigheid in Kasterlee versterkt. Elke maand zal een kunstenaar of student een actie organiseren in de publieke ruimte van Kasterlee.

Daarnaast zal voor de eerste keer het hernieuwd curatorproject plaatsvinden einde 2012. Hiervoor is een langdurige samenwerking aangegaan met Z33/ Hasselt. In plaats van zelf een curator aan te stellen, zal een open oproep worden gelanceerd voor een interessant tentoonstellingsconcept voor een grafisch project.

De vernieuwing van de residentiefunctie geeft vanaf januari 2012 aanleiding tot drie residentievormen. De algemene residentie blijft behouden. Er zijn nu ook residenties mogelijk voor onderzoek en voor het schrijven van kritische essays. De eerste residentieaanvragen voor de 3 types zijn geselecteerd.

Hoofdstuk 2.4: Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap

OD 22: Het begrip “grote instellingen” afbakenen

➤ *OD 22: realisatie 2011*

Op 22 oktober 2010 keurde de Vlaamse Regering mijn nota goed om de synergie tussen de Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap te verhogen. Doelstelling is te komen tot een sterke eigentijdse en flexibele organisatie voor opera en ballet, tot een intensieve samenwerking van de verschillende orkesten en tot een afstemming tussen de grote productiehuizen en de grote presentatieplekken.

Na een intensief onderhandelingsproces en verschillende parlementaire hoorzittingen is deze nota vertaald in beheersovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en de organisaties.

In de synergie tussen het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en de Vlaamse Opera zijn belangrijke stappen gezet. Er is een onderzoek gevoerd naar de juridische aspecten van deze transitie, de raden van bestuur hebben gezamenlijke werkgroepen samengesteld om de overgang te begeleiden en er is een transitie-manager aangesteld die tegen eind 2012 de transitie zal ontwerpen en begeleiden.

De drie intendanten van de Filharmonie, Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor en de Vlaamse Opera hebben een managementcomité gevormd. Zij zullen een werknota opstellen met voorstellen tot een duidelijke taakafbakening en meer intensieve samenwerking. Het Koninklijk Ballet van Vlaanderen wordt hierbij als waarnemer betrokken in functie van de orkestrale begeleiding van ballet.

Met de belangrijkste presentatieplekken wordt uitgestippeld welke rol zij kunnen opnemen ten opzichte van de producerende Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap (de 2 orkesten, het ballet en de opera) en vice versa. Sleutelthema's zijn programmatorische afstemming, coproductie, infrastructuurgebruik en publiekswerking.

In alle beheersovereenkomsten met de 6 instellingen van de Vlaamse Gemeenschap staat ook duidelijk aangegeven dat deze instellingen een belangrijke functie hebben als expertisecentra naar het bredere kunstenveld.

M HKA

Bij de begrotingscontrole kon ik een éénmalige compensatie toekennen voor infrastructuurkosten in het M HKA. Het M HKA diende in 2011 een nieuw beleidsplan in. Op basis van de adviezen van de internationale beoordelingscommissie wordt een beheersovereenkomst gesloten voor de beleidsperiode 2012-2016. De commissie was lovend over de wijze waarop M HKA haar werking verder professionaliseerde, over de realisaties (presentaties, behoud en beheer, publicaties,...) en over de wijze waarop het M HKA via structurele samenwerkingen internationaal actief is. Ook de samenwerking in Vlaanderen, zoals met KMSKA (bijv. openingstentoonstelling MAS ‘Vijf eeuwen beeldcultuur’), met SMAK ,... dient voortgezet.

➤ *OD 22: Prognose 2012*

In de loop van 2012 zal het transitietraject tussen het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en de Vlaamse Opera worden voltooid zodat dit vanaf begin 2013 operationeel is.

Intensief overleg tussen producerende instellingen onderling, tussen presentatieplekken onderling en tussen beide moeten leiden tot concrete voorstellen die begin 2013 als afspraken vertaald worden in de aangepaste beheersovereenkomsten met alle betrokken actoren. Dan kunnen de synergieverhogende maatregelen ook effectief van kracht worden.

M HKA

De compensatie voor infrastructuurkosten wordt vanaf 2012 structureel toegevoegd aan de dotatie van het M HKA. Bepaalde aandachtspunten voor de beheersovereenkomst 2012-2016 van het M HKA, zoals het uitwerken van een onderbouwd collectieplan op lange termijn, meer aandacht voor de kunstenaars, de uitbouw van een expertiserol binnen Vlaanderen en internationaal, vereisen een gefaseerde aanpak. Ik zal de komende jaren in functie hiervan de groeimogelijkheden voor het M HKA evalueren.

OD 23: Werken aan een geïntegreerd letterenbeleid

Geïntegreerd letterenbeleid is een speerpunt in mijn beleidsnota. Hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan de 3^e aanbeveling van de met redenen omklede motie van 24 maart 2010.

➤ *OD 23: realisatie 2011*

In april 2011 publiceerde het Rekenhof zijn definitief rapport over het letterenbeleid. Verscheidene elementen in dit rapport haken in op mijn plannen voor een beter geïntegreerd beleid. Het Rekenhof pleit onder andere voor betere afstemming tussen de actoren en voor een maximaal streven naar één subsidieloket binnen een duidelijk kader voor de aanvrager.

In de loop van 2011 zijn intensieve gesprekken gevoerd met het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) met het oog op een nieuwe beheersovereenkomst. In onderling overleg is besloten om een overeenkomst voor 1 jaar te maken. Belangrijkste reden hiervoor is dat de organisaties uit het literaire middenveld tegen 1 oktober 2011 een definitieve keuze moeten maken of zij zich inschrijven in het Kunstendecreet of ondersteuning vragen bij het VFL. Hierover zijn met alle

betrokken organisaties gesprekken gevoerd. Op basis van die keuzes zal eind 2011 onderhandeld worden met het VFL over een overeenkomst 2012-2015.

Het VFL en Strip Turnhout hebben een gezamenlijke nota opgesteld, die de basis vormt voor de rolverdeling tussen beide organisaties wat het stripbeleid betreft.

Met Stichting Lezen is een overeenkomst voor 1 jaar (2011) opgemaakt. In het najaar van 2011 wordt onderhandeld over een nieuwe meerjarige overeenkomst waarin de rol van Stichting Lezen binnen het literaire veld uitdrukkelijk zal worden opgenomen. De eerste aanzet hiervoor is gegeven na onderling overleg tussen het VFL en Stichting Lezen.

Uit het onderzoek naar de inkomsten van auteurs is ondermeer gebleken dat auteurslezingen een belangrijke ondersteuning betekenen voor auteurs. Ook dit aspect zit vervat in mijn ambitie om te komen tot een veel hechtere samenwerking en afstemming van Stichting Lezen en het VFL.

Het VFL startte in 2011 met een platform voor het literair middenveld, waarin alle landelijke literaire organisaties, maar ook bij de letteren flankerende organisaties, worden uitgenodigd om tot een sterkere wederzijdse communicatie en samenwerking te komen. Ik vind dit een belangrijk initiatief om op het terrein te groeien naar een integrale benadering van de letteren in de samenleving. Hetzelfde geldt voor het Boekenoverleg dat diverse professionele invalshoeken aanpakt om te komen tot een sterkere profilering van het boekenvak in diverse maatschappelijke sectoren.

➤ *OD 23: Prognose 2012*

Het VFL krijgt een sleutelrol in een geïntegreerd letterenbeleid. Het VFL wordt de organisatie die de diverse actoren en ondersteuningsmogelijkheden binnen het letterenbeleid samenbrengt, coördineert en uitstuurt, telkens rekening houdend met de specificiteit en autonomie van de diverse spelers. De eerste concrete maatregelen worden al vanaf 1 januari 2012 van kracht. Strip Turnhout zal niet langer een nominatim-subsidie ontvangen via de Vlaamse overheid, maar werken via het VFL, op basis van de rolverdeling die door de beide organisaties is uitgewerkt. Ook het Poëziecentrum en Stichting Lezen zullen in de toekomst als autonome organisaties worden ondersteund vanuit het VFL. Hierover worden in 2012 de nodige afspraken gemaakt. Het Beschrijf werkte reeds vanuit het VFL en zal dit blijven doen. De residentiewerking van Het Beschrijf wordt hierin opgenomen.

Door deze integratie antwoord ik niet enkel op de audit die het Rekenhof in 2011 publiceerde, maar zet ik mij af tegen versnippering en overlapping en ga ik voor meer samenwerking, verdieping en versterking. Zo krijgt het letterenbeleid in 2012 vorm vanuit een integrale gedachte .

De budgettaire herschikkingen die te maken hebben met de overgang van organisaties naar het VFL zullen in hoofdzaak gebeuren bij de opmaak van de begroting 2013.

Voor de Nederlandse Taalunie wordt in 2012 het beleidsplan voor de beleidsperiode 2013-2017 uitgetekend. De definitieve beslissing over de nieuwe beleidsperiode wordt genomen door het Comité van Ministers in het najaar van 2012.

OD 24: Blijvend ondersteunen van de Vlaamse audiovisuele sector en het Vlaams Audiovisueel Fonds

➤ OD 24: Realisaties 2011

De beheersovereenkomst met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) voor 2011 tot 2013 werd ondertekend op 24 mei 2011.

De huidige subsidie op jaarbasis gaat uit van een bedrag van nagenoeg 15 miljoen euro. Dit bedrag omvat, behalve de algemene werkingskosten en de middelen voor de ondersteuning van de audiovisuele creatie, de bijdrage vanuit Cultuur voor het Mediafonds en voor Location Flanders (een samenwerkingsverband met verschillende film offices, dat Vlaanderen als internationale filmlocatie wil promoten) en een bijkomende huursubsidie voor het 'Huis van de Vlaamse film'. Mediadesk, dat eveneens bij het VAF is gehuisvest, en gefinancierd wordt door de Europese Commissie en de Vlaamse Gemeenschap, ontvangt een afzonderlijke subsidie.

Er wordt ondersteuning voorzien voor buitenlandse vertoningen van Vlaamse films, omvat onder meer de tussenkomsten in de reiskosten t.b.v. van producenten bij de selectie van een (door het VAF) ondersteund werk door internationale filmfestivals. In de eerste jaarhelft van 2011 werden onder andere tussenkomsten toegekend voor deelname aan de festivals van Cannes, Montréal, Toronto, Palm Springs en Shanghai. In 2011 werden één of meerdere Vlaamse films naar een dertigtal manifestaties gezonden.

De studie "Digitale Cinema in Vlaanderen" werd opgeleverd. Die studie brengt de gevolgen van de digitalisering, in het bijzonder voor de vertoningsector in kaart. Veldonderzoek, in combinatie met internationale benchmarking en afstemming met Europese instanties, wees uit dat ondersteunende maatregelen voor sommige vertoners, in casu de niet-gedigitaliseerde, gewenst waren. Op 14 juli 2011 bracht ik de niet-gedigitaliseerde vertoners samen voor een rondetafelgesprek. Hierbij heb ik aan de sector gevraagd of zij zich wensen te organiseren binnen een aankoopgroep. Dankzij de aankoopgroep zullen de laatste niet-gedigitaliseerde vertoners in Vlaanderen hun zalen kunnen uitrusten met digitale afspeelapparatuur.

Econopolis onderzocht de haalbaarheid van een Vlaams economisch steunfonds voor de audiovisuele/mediasector naar analogie met de economische steunfondsen Wallimage en Bruxellimage. Dit rapport werd eind 2010 voorgesteld. De conclusie luidde dat een dergelijk fonds het bestaande onevenwicht tussen Vlaanderen en Wallonië zou rechtzetten en meteen een enorme stimulans zou betekenen voor de Vlaamse audiovisuele sector. Het zou een tegengewicht bieden aan de gevolgen van de economische recessie én een bindelement zijn in een momenteel nog sterk gefragmenteerde sector. De Minister President bekijkt hoe dit kan worden uitgewerkt.

Medio 2011 werden dertig audiovisuele producties in het kader van de Tax Shelter erkend als Belgisch audiovisueel werk en ontvingen 24 producties het attest waarbij de voltooiing van het werk met naleving van de voorwaarden wordt bevestigd. Deze aantallen zullen nog gevoelig stijgen want traditioneel komt de grote toevloed van aanvragen pas tegen het jaareinde op gang.

De Vlaamse FilmProducentenbond diende in 2011 een voorstel tot aanpassing van de Tax Shelter in bij het bevoegde federale beleidsniveau. Deze voorstellen zullen in eerste instantie op dat bevoegde overheidsniveau worden onderzocht.

De herziening van de berekeningsmethode van de bijdrage aan het pan-Europees coproductiefonds Eurimages blijkt een onomkeerbaar feit: in 2011 ging de Vlaamse bijdrage naar omhoog.

➤ **OD 24: Prognose 2012**

In 2012 zal, in overleg met het departement Internationaal Vlaanderen en met VAF/Flanders Image naar een harmonisatie van een internationaal ondersteuningsbeleid voor de vertoning van Vlaamse films worden gestreefd.

De Europese Commissie bereidt een nieuwe nota voor over staatssteun aan films en audiovisuele werken. Vlaanderen wil hierbij een actieve rol spelen, met respect voor en behoud van de specificiteit van de Vlaamse audiovisuele sector.

Op basis van de studie 'Digitale Cinema in Vlaanderen' en de resultaten van de gezamenlijke aanpak rond digitale infrastructuur met vertoners en distributeurs voorzie ik impulsen voor een gedigitaliseerd filmaanbod in art-houses en wijkbioscopen. Ook de culturele centra die een audiovisuele programmering hebben, moeten gestimuleerd worden om de stap naar digitalisering van hun infrastructuur te zetten. Vanuit Foci maak ik hiervoor 500.000 euro vrij.

Hoofdstuk 2.5: Ondersteuning en samenwerking

OD 25: Investeren in culturele infrastructuur

➤ **OD 25: Realisaties 2011**

De Vlaamse Openbare Instelling Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) trad ook in 2011 op als bouwheer voor de eigen accommodaties van de Vlaamse Gemeenschap voor Cultuur en Jeugd.

Er werd planmatig voortgewerkt aan de uitvoering van het masterplan voor het KMSKA. Het definitieve ontwerp voor fase 1 van het masterplan is klaar en de procedure van aanbesteding werd in 2011 volledig doorlopen. De werken van fase 1 van het masterplan starten einde 2011. Ondertussen wordt gewerkt aan de ontwerpstudie voor fase 2 van het masterplan KMSKA.

Voor de Hoge Rielen in Kasterlee werd eind 2010 2,5 miljoen euro vastgelegd voor de bouw van het hostel. Het hostel is een onderdeel van de uitvoering van het Masterplan Hoge Rielen. De bouw van het hostel is gestart in september 2011.

In mei 2011 is het Museum Aan de Stroom (MAS) in Antwerpen geopend. Via het departement CJSM en het Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringsuitgaven (FFEU) verleende de Vlaamse Overheid aan dit bouwproject in totaal 21 miljoen euro subsidie.

De Waalse Krook in Gent is ongetwijfeld het belangrijkste gesubsidieerd project voor deze legislatuur. In 2011 zijn op de bouwplaats de sloopwerken begonnen om ruimte te maken voor de nieuwe bibliotheek van de 21ste eeuw, samen met een Centrum voor nieuwe media en een Vlaams instituut voor de digitale archivering en ontsluiting van audiovisueel erfgoed. De Vlaamse Gemeenschap heeft 25 miljoen euro vastgelegd als investeringssubsidie voor het project Waalse Krook.

In 2011 werd op het FoCI in totaal 2,5 miljoen euro vastgelegd voor 8 projecten van sectorale culturele infrastructuur op naam: Kunstencentrum België (Hasselt), Muziekcentrum Cactus (Brugge), Unie der Zorgelozen (Kortrijk), Matterhorn (Antwerpen), Kunstencentrum Vooruit (Gent), TPAKT (Leuven), De Expeditie (Gent) en Wereldculturencentrum Zuiderpershuis (Antwerpen).

Het FoCI nam in 2011 het eigenaaronderhoud en de onroerende voorheffing voor de eigen accommodaties van de Vlaamse Gemeenschap in de sectoren Cultuur en Jeugd ten laste. In 2011 werd hiervoor in totaal ongeveer 4 miljoen euro gereserveerd. Het inschrijven op raamcontracten werd ook in 2011 voortgezet.

Het FoCI stond ook in voor het huren en verhuren, pachten en het ten laste nemen van de beschikbaarheidsvergoedingen voor gebouwen en terreinen binnen het beleidsdomein. In 2011 werd hieraan ruim 1,2 miljoen euro besteed.

In 2011 werd het nieuwe reglement voor het verlenen van investeringssubsidies voor sectorale culturele infrastructuur geschreven. Het reglement zal in 2012 in werking te treden.

➤ *OD 25: Prognose 2012*

In 2012 zullen verschillende werven uit het meerjarenplan van het FoCI in volle bedrijvigheid zijn. De werken van fase 1 van het masterplan van het KMSKA gaan voort in uitvoering.

De bouw van het hostel Hoge Rielen als onderdeel van het Masterplan Hoge Rielendurt het hele jaar voort. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de infrastructuur van het Vormingscentrum Destelheide om meer ontplooiingsmogelijkheden op dit domein te creëren.

Het Vlaams-Nederlands Huis in Brussel wordt gerenoveerd zodat tegen eind 2012 de Buren kunnen verhuizen naar een functionele locatie.

Er worden middelen gereserveerd voor het preventief onderhoud en de dringende herstellingswerken voor de eigen accommodaties. Belangrijke projecten zijn de studie om de trekkenwand van de Singel in Antwerpen te automatiseren en de studie over de renovatie en de isolatie van de daken en muren van het gebouw Rosas in Brussel.

Om de werken aan de technische installatie van het Kasteel van Gaasbeek uit te voeren, wordt 1 miljoen euro voorzien.

Bij de gesubsidieerde projecten zal er de start zijn van de bouwfase van de Waalse Krook in Gent. Er wordt voor Beeldenproject Limburg een investeringssubsidie voor een bedrag van 0,5 miljoen euro vastgelegd in 2012.

Vanaf 2012 wordt het nieuw reglement voor het verlenen van investeringssubsidies voor sectorale culturele infrastructuur toegepast. Wat cultuur betreft wordt voorrang gegeven aan het automatiseren van theatertrekken, erfgoeddepots, digitale cinema en kunstenaarswerkplaatsen. In vele kunstencentra in Vlaanderen moet een aantal belangrijke infrastructuur ingrepen gebeuren om de gebouwen aan te passen aan de hedendaagse normen. In 2012 toets ik de middelen die in Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest geïnvesteerd worden in culturele infrastructuur aan de hedendaagse ecologische criteria. Ik laat in het nieuwe reglement voor het Fonds Culturele Infrastructuur het criterium duurzaamheid opnemen. Niet als een vrijblijvend extraatje maar als een noodzakelijke voorwaarde om voor subsidie in aanmerking te komen.

OD 26: Natuur en cultuur vinden elkaar

➤ *OD 26: Realisaties 2011*

In samenwerking met het Agentschap Natuur en Bos (ANB), wil ik de integratie van kunstcreaties in vernieuwende groenprojecten onder de aandacht brengen en aanmoedigen (zie OD15)

Het project WegWaarts, dat wordt ondersteund met projectmiddelen van het departement LNE, wil kleine wandelwegen in de kijker zetten. Dat doen ze door via een kunstenparcours het grote publiek kennis te laten maken met vaak onbekende wegjes. Via de organisatie van een twee maanden durende kunstmanifestatie ontplooit het project een educatieve zoektocht. Zowel het departement CJSM, als het Agentschap Kunsten en Erfgoed zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep van het project. In 2011 hebben de organisatoren het project opgestart en vormgegeven door contacten te leggen met verschillende partners en lokale besturen.

➤ **OD 26: Prognose 2012**

De kunstmanifestatie WegWaarts moet plaats vinden in augustus en september van 2012. Er wordt een reis door heel Vlaanderen gemaakt, waarbij in minstens vijf gemeenten een weekend halt wordt gehouden. Op die pleisterplekken zullen dan culturele activiteiten worden georganiseerd rond de trage wegen.

Kunst in de openbare ruimte.

OD 27: Cultuur geeft werk.

➤ **OD 27: Realisaties 2011**

De onderhandelingen voor het vierde Vlaamse Intersectorale Akkoord voor de Social Profit werden afgerond. In budgettair moeilijke omstandigheden is de Vlaamse Regering erin geslaagd aan de sociale partners een onderhandelingskader aan te bieden dat toelaat voor de hele Social Profit-sector, ook de socio-culturele, de nodige maatregelen te treffen. Bovendien zijn parallel onderhandelingen opgestart voor gelijkaardige koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen in de kunstensector.

De nood aan een voor de organisaties transparante én voor de administratie werkbare subsidieregeling voor de lopende akkoorden was in de laatste jaren enorm toegenomen. Daarom werd een voorstel van administratieve vereenvoudiging uitgewerkt met als uitgangspunt het één-loketprincipe. Het voorstel is door de betrokken ministers goedgekeurd. Ook de sociale partners hebben hun fiat gegeven. Bij de begrotingsopmaak 2012 werden alle VIA-middelen van de lopende akkoorden gebundeld op één basisallocatie zodat een optimale verdeling van de middelen mogelijk is. In een beheersovereenkomst met het Sociaal Fonds wordt het nieuwe afsprakenkader vastgelegd.

In 2011 heeft het departement voor de lopende akkoorden in totaal 19.382.000 € aan middelen verdeeld. Deze bedragen betreffen niet enkel de sector Cultuur, maar ook Jeugd en Sport. Een deel van het budget wordt door het Sociaal Fonds voor het Sociaal-Cultureel Werk aan de rechthebbende organisaties uitbetaald.

➤ **OD 27: Prognose 2012**

Het globale akkoord voor de social-profit werd eind september afgesloten. De maatregelen moeten ook in de sociaal-culturele sector worden uitgevoerd. Het is aangewezen hierbij het één-loketprincipe te respecteren, zoals bij de administratieve vereenvoudiging van de eerste drie VIA's. Indien nodig zal VIA-decreet van 7 mei 2004 hiervoor worden aangepast.

Monitoring van de evolutie van de tewerkstelling en de verhoging en erkenning van competenties blijven belangrijke aandachtspunten.

De met VIA4 parallelle onderhandeling met de kunstensector gebeurt op basis van dezelfde principes van het globale akkoord.

Voor de uitvoering van de vorige VIA-akkoorden wordt er in 2012 een totaalbedrag van 22.708.000 € uitbetaald aan de rechthebbende organisaties van de sectoren Cultuur, Jeugd en Sport. Het bijkomende budget voor de uitvoering van het VIA-akkoord 2012-2015 voor de sociaal-culturele sector werd nog niet definitief bepaald.

OD 28: Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveaus

➤ *OD 28: Realisaties 2011*

Zoals geschreven onder SD1 keurde de Vlaamse Regering in april 2011 het Witboek Interne Staatshervormingen goed. In het algemeen staat er in het Witboek dat er maximaal twee bestuursniveaus tussenkomen in de verschillende (subsidie)processen en dat de klemtoon van de beleidsvorming bij de lokale en Vlaamse overheid ligt. Voor enkele uitzonderingen is er specifiek een opdracht voor provinciale besturen. Zo behouden de provincies wel een taak in onder andere het streekgericht bibliotheekbeleid en de kwaliteitsbevorderende aspecten bij amateurkunsten. In het najaar organiseer ik informatiesessies om de aanpassingen aan het decreet Lokaal Cultuurbeleid toe te lichten. (zie ook OD6)

Het cultuurbeleid naar Brussel werd geïntegreerd in de decreten Lokaal Cultuurbeleid en de ondersteuning van kunstorganisaties binnen het Kunstendecreet. De Brusselnorm van 5% wordt voor Cultuur met grote onderscheiding behaald, tot zelfs meer dan 20% voor de kunsten. De engagementen naar de federale instelling Bozar en de tweetalige organisatie Flagey werden verder gezet. Ik volg Het Cultuurplan voor Brussel van het Brussels Kunstenoverleg en de dynamiek van de betrokken actoren nauwgezet op.

Voorts werd overlegd met de Franse Gemeenschap over een culturele samenwerkingsakkoord (zie ook SD6).

➤ *OD 28: Prognose 2012*

In overleg met de sector en de lokale en provinciale besturen worden de doorbraken uit het Witboek Interne Staatshervormingen verder uitgewerkt. In de geest van het Witboek Interne Staatshervorming streef ik ernaar om een helderder landschap te creëren en het aantal subsidiërende niveaus per organisatie te beperken tot maximaal twee.

Waar nodig zullen de decreten worden aangepast.

De provincies moeten zich terugtrekken uit de structurele ondersteuning van landelijke organisaties sociaal-cultureel volwassenenwerk, met planlastvermindering als gevolg. Provincies zullen de sociaal-culturele organisaties nog projectmatig kunnen ondersteunen, wanneer organisaties een gebiedsgericht project of een project naar bijzondere doelgroepen opzetten.

Ik streef er naar dat de aanpassingen aan het Kunstendecreet uitmonden in een sterker kunstenbeleid, dat de kwaliteit, de diversiteit en de internationale uitstraling van de kunsten in Vlaanderen behoudt of verhoogt.

Ik volg de verdere ontwikkelingen van het Brussels Cultuurplan op. Het overleg met Flagey en Bozar wordt voortgezet.

Ook de ontwikkelingen en opportuniteiten bij de federale overheid (bvb. successierechten, BTW tarieven op e-boek, ...) en het Europees niveau (erfgoedlabel, de nieuwe meerjarige cultuurprogramma's, ...) volg ik op de voet op.

BIJLAGEN

Bijlage 1a: samenvatting van de beleidsopties en initiatieven voor het begrotingsjaar 2011 (=prognose)

Bijlage 1b: regelgevingsagenda

Titel van het initiatief	Betrokken regelgeving	Inhoud	doelgroepen	RIA	Contactpersonen
Decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk	Decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk	erkenning bewegingen; invulling niet-formele educatie; interne staats Hervorming	sociaal-culturele organisaties	ja	Gerda Van der Plas
Decreet amateurkunsten	Decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten	technische aanpassingen; interne staats Hervorming	amateurkunstenorganisaties	ja	Gerda Van der Plas
Participatiedecreet	Decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport	afhankelijk van beleidsconclusies evaluatie	Organisaties	ja	Gerda Van der Plas
Circusdecreet	Decreet van 21 november 2008 betreffende de ondersteuning van de circuskunsten in Vlaanderen	afhankelijk van beleidsconclusies evaluatie	Circussector	ja	Gerda Van der Plas
Decreet lokaal cultuurbeleid	Decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid	integratie sectoraal beleidsplan in meerjarenplan	Gemeenten	ja	Gerda Van der Plas
Vrijstelling successierechten	Wetboek successierechten en topstukkendecreet	vrijstelling successierechten topstukken	eigenaars topstukken	nee	Jan Vermassen
Topstukkendecreet	topstukkendecreet	aanpassing topstukkendecreet aan veldevoluties	eigenaars en bewaarplekken topstukken	ja	Jan Vermassen
Cultureel Erfgoeddecreet	Cultureel-erfgoeddecreet	integratie sectoraal beleidsplan in meerjarenplan	Gemeenten	ja	Jan Vermassen

Bijlage 2: overzicht van de wijze waarop gevolg gegeven werd aan de aanbevelingen van het rekenhof

<u>Stuk: Controle op de uitvoering van het cultureel-erfgoedbeleid, Stuk 37-B (2010-2011) - nr. 1</u>
<p>1. Opdat de evaluaties door de administratie ten volle kunnen werken als toezichts- en sturingsinstrument is het aangewezen dat het decreet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gesubsidieerde organisaties toestaat hun beleidsplan aan te passen aan de beheersovereenkomst of het erfgoedconvenant; - de administratie de mogelijkheid biedt de volledige uitvoering van het beleidsplan en de beheersovereenkomst of het erfgoedconvenant te evalueren na afloop van de beleidsperiode; - in graduele sancties voorziet in verhouding tot de aard en omvang van de inbreuk.
<p><u>Gevolgggeving 1:</u> In uitvoering van het Planlastendecreet wordt het Cultureel-erfgoeddecreet aangepast. In het najaar van 2011 wordt de aangepaste versie principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Hierin is de mogelijkheid voorzien om evaluaties uit te voeren na afloop van de beleidsperiode en gradueel te sanctioneren in verhouding tot de aard van de omvang van de inbreuk. Opmaak van de uitvoeringsbesluiten is voorzien in het voorjaar van 2012.</p>
<p>2. Het uitvoeringsbesluit moet bij de regeling van de verantwoording en het toezicht, de opvolging toespitsen op de uitvoering van de beheersovereenkomst en het erfgoedconvenant.</p>
<p><u>Gevolgggeving 2:</u> De opmaak van de uitvoeringsbesluiten bij het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet is voorzien in het voorjaar van 2012.</p>

3. De minister moet de doelstellingen van het subsidiebeleid toetsbaarder maken en de resultaten van het subsidie-instrument evalueren.

Gevolgggeving 3: In samenwerking met FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, werd een indicatorenset bepaald op basis waarvan de cultureel-erfgoedsector in de loop van 2010 werd bevestigd. In 2011 werd op basis van de gegevens een eerste rapport Cijferboek Cultureel Erfgoed opgemaakt. In 2012 komt er een vervolgtraject zodat relevante evoluties in de sector in kaart gebracht worden en aldus toetsbare metingen te genereren over de resultaten van het gevoerde cultureel-erfgoedbeleid.

4. Als de regelgeving tekortschiet in bepaalde situaties, moet de administratie aanpassingen aan de regelgeving voorstellen.

Gevolgggeving 4: In het aangepaste Cultureel-erfgoeddecreet dat in het najaar van 2011 principieel wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering zijn de aanpassingen meegenomen op basis van de vastgestelde tekortkomingen in de huidige regelgeving.

5. De administratie dient de norm voor reservetoename te toetsen aan de totale reserve van de rechtspersoon waarvan de gesubsidieerde erfgoedorganisatie deel uitmaakt en desgevallend een deugdelijk bestedingsplan te vragen voor de reserveoverschrijding van de volledige rechtspersoon.

Gevolgggeving 5: De toetsing van de reserve en het opvragen van een bestedingsplan gebeurt op de wijze zoals geformuleerd in deze aanbeveling.

6. De administratie moet de plannings- en verantwoordingsmethodiek van de gesubsidieerde organisaties tijdig bijsturen. Dit kan door in haar zakelijk advies bij de subsidieaanvragen aandacht te besteden aan de methodologische kwaliteit van de beleidsplannen en door structurele feedback over de jaarlijkse verantwoordingsinformatie. Daarbij moet ze ook aandacht hebben voor een correcte en adequate boekhouding, die een rapportering op het gewenste detailniveau toelaat.

Gevolgggeving 6: In het uitvoeringsbesluit bij het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet zal nader bepaald worden welke informatie een aanvraag (in het huidige decreet gebeurt dit op basis van een beleidsplan) en een verantwoording moet bevatten. In navolging hiervan zullen er nieuwe standaardsjablonen opgesteld worden met het oog op kwaliteitsverbetering van de aanvraag- en

verantwoordingsstukken.

Aan de kwaliteit van de financiële rapportering wordt eveneens aandacht besteed; onder andere door structurele feedback te geven bij de ingediende stukken. Hier moet wel opgemerkt worden dat de inhoud en het detailniveau van deze stukken door externe factoren bepaald worden (bv. regelgeving over vzw-boekhouding of gemeenteboekhouding).

7. De administratie kan de bruikbaarheid van de evaluaties verbeteren door:

- systematisch alle doelstellingen en andere essentiële evaluatiecriteria te vermelden;
- een expliciet oordeel te geven over de invulling van de evaluatiecriteria en het doelbereik;
- heldere conclusies te formuleren gebaseerd op het geheel van de bevindingen;
- meer aandacht te besteden aan verklaringen voor vastgestelde tekortkomingen en goede praktijken.

Gevolging 7: Alle doelstellingen en evaluatiecriteria worden vermeld en besproken. Bij de opmaak van de verslaggeving gaat er bijkomende aandacht naar het expliciet geven van een oordeel over de invulling ervan, de wijze van formulering van de conclusies en de verklaring van de vastgestelde tekortkomingen en goede praktijken.

- 8. De administratie moet de evaluaties aanwenden om geaggregeerde informatie over de werking van de gesubsidieerde actoren te verzamelen. Dit kan helpen bij de analyse van gemeenschappelijke knelpunten, sterktes en zwaktes. Daarmee kan zij, eventueel in overleg met het erfgoedsteunpunt, input geven aan de bijsturing van de gesubsidieerde actoren. Deze informatie kan ook inzicht bieden in het doelbereik van de gesubsidieerde organisaties en bijdragen tot de evaluatie van de resultaten van het subsidie-instrument.**

Gevolging 8: Per evaluatieronde worden er algemene / geaggregeerde conclusies opgemaakt over de werking van de

gesubsidieerde actoren die doorstromen naar de advisering van nieuwe aanvragen en gebruikt worden voor de evaluatie en bijsturing van het cultureel-erfgoedbeleid (bv opmaak van het aangepaste Cultureel-erfgoeddecreet).

Stuk: Ondersteuningsbeleid van de letteren in Vlaanderen, Stuk 37-L (2010-2011) – Nr.1

1. Om te komen tot een geïntegreerd letterenbeleid moet de minister duidelijke beleidsdoelstellingen formuleren en aanduiden wat de taak en de bijdrage is van de verschillende organisaties of regelgevingen aan die doelstellingen. Er moet op worden toegezien dat de doelstellingen in beheersovereenkomsten en meerjarenplannen van de betrokken (overheids)instellingen daarop aansluiten.

Gevolgggeving 1: Dit wordt uitdrukkelijk meegenomen in de overeenkomsten met de betrokken organisaties (VFL, Stichting Lezen) en moet bijgevolg ook in de beleidsplannen van die organisaties vertaald worden.

2. De minister kan de mogelijkheid tot inpassing van de nominatimsubsidies in de bestaande regelgeving grondig evalueren. De handhaving van nominatimsubsidies vereist de uitwerking van een aangepast kader voor advisering en evaluatie door het veld, analoog met de decretaal geregelde subsidies.

Gevolgggeving 2: De afbouw van het aantal ad nominatim subsidies zal het logische gevolg zijn van de integratieoefening binnen het letterenbeleid. Voor een aantal organisaties (e.g. KANTL, Ons Erfdeel) bieden de bestaande subsidiekaders echter geen oplossing en lijkt een ad nominatim subsidie de meest aangewezen ondersteuningsvorm. Het streefdoel is om de nominatimsubsidies geleidelijk af te bouwen. Daarnaast zal ik een advisering –en evaluatiemethode opnemen in nieuwe overeenkomsten voor organisaties die toch nominatimsubsidie blijven ontvangen.

3. Decreetgever en minister dienen te streven naar één subsidieloket: ondersteuning van personen, organisaties en hun acties op grond van één regelgeving, met één duidelijk gecommuniceerd loket voor gelijkaardige actoren of acties. Een mogelijk beslissingscriterium is het al dan niet monodisciplinaire karakter van de subsidievragende organisatie of activiteit. De subsidiëring van monodisciplinaire letterenorganisaties en louter literaire activiteiten van personen kan dan het beste langs het VFL verlopen; die van multidisciplinaire kunstenorganisaties langs het kunstendecreet

Gevolggeving 3: De 'dominantie van de letteren' zal naar de toekomst toe in de hertekening van het landschap een bepalende factor zijn om organisaties al dan niet binnen het VFL te ondersteunen. Hierover werden met het oog op de volgende meerjarige ronde binnen het Kunstendecreet afspraken gemaakt met de betrokken organisaties.

4. Voor het residentiebeleid zou de keuze voor een monodisciplinaire of multidisciplinaire werking de toepasselijke regelgeving kunnen bepalen.

Gevolggeving 4: Er wordt gewerkt aan een eenduidige visie op het residentiebeleid binnen de kunsten, waarin vanzelfsprekend ook de letteren worden meegenomen.

5. De minister kan het bovengenoemde criterium ook hanteren om de intransparantie van de internationale subsidies uit te klaren.

Gevolggeving 5: Dit is een aandachtspunt binnen het internationaal kunstenbeleid.

6. Het principe van één subsidieloket is ook aangewezen voor de structurele subsidiëring van letterenactiviteiten van organisaties die werkingssubsidies ontvangen op grond van een regelgeving buiten de letteren, of voor de subsidiëring van verschillende, maar sterk verweven organisaties.

Gevolggeving 6: Door sluitende, structureel vastgelegde afspraken tussen het VFL en het Agentschap wordt dit opgevangen.

7. Het is aangewezen dat de decreetgever en het VFL de mogelijkheid tot combinatie van structurele subsidies met projectsubsidies voor letterenorganisaties op gelijkaardige wijze regelen als voor andere kunstenorganisaties.

Gevolggeving 7: Een combinatie van projectsubsidies met werkingssubsidies hoeft niet bij voorbaat te worden uitgesloten. Binnen het Kunstendecreet kunnen organisaties die minder dan 300.000 euro structurele subsidies ontvangen toch projectmatige subsidies toegekend krijgen (o.a. internationale projectsubsidies), zo lang het gaat om aanvullende elementen die niet in de werkingssubsidie vervat zitten. Organisaties die binnen het Kunstendecreet een werkingssubsidie ontvangen kunnen dus voor duidelijk aparte letterenprojecten aankloppen bij het VFL. Omgekeerd kunnen structureel gesubsidieerde organisaties binnen het VFL voor het niet letterenluik dat buiten de werkingssubsidie valt een projectsubsidie aanvragen in het Kunstendecreet. Het VFL past zijn reglementen aan zodat dit helder wordt.

8. De beoordelingscommissie kan voor de beoordeling van letterenactiviteiten bij organisaties die op grond van het kunstendecreet worden gesubsidieerd, advies vragen aan het VFL. De bevoegde beoordelingscommissie kan het VFL op haar beurt adviseren over aspecten die raakpunten vertonen met andere kunsten dan de letteren.

Gevolggeving 8: De bestaande regelgeving laat dit nu al toe.

9. De minister mag geen facultatieve internationale subsidies aanwenden voor materies en activiteiten geregeld door het kunstendecreet en het VFL-decreet. Facultatieve subsidies dienen zo veel mogelijk te worden beperkt.

Gevolggeving 9: Hierin wordt dezelfde lijn gevolgd als bij de nominatimsubsidies. Het aantal facultatieve subsidies zal dan ook sterk worden beperkt.

10. Permanente VFL-taken kan de minister doen opnemen in de dotatie en beheersovereenkomst. Buiten deze overeenkomst mag hij alleen tijdelijke, uitzonderlijke opdrachten toewijzen.

Gevolggeving 10: Het geven van bijkomende middelen voor specifieke opdrachten aan het VFL is beperkt en zal ook in de toekomst beperkt blijven. Bovendien worden deze opdrachten dan ook zo snel mogelijk geïntegreerd in de beheersovereenkomst. Het meest

recente voorbeeld is de boekhandelregeling die na 2 testjaren vanaf 2010 in de werking en de dotatie van het VFL werd geïntegreerd. Als er in de toekomst nog dergelijke bijkomende opdrachten gegeven worden, zal maximaal gekozen worden voor een integratie van extra middelen in de dotatie – waar nodig met een tijdelijk karakter – en zullen de bijkomende opdrachten gekoppeld worden aan een specifiek actieplan dat dan voor de duur van de opdracht gekoppeld wordt aan de beheersovereenkomst.

11. Om twee subsidiekanalen voor academische publicaties uit te sluiten, moet in eerste instantie de KANTL beslissen of een dergelijke publicatie tot haar opdracht behoort. Zo niet kan het VFL ondersteuning overwegen langs zijn subsidieregeling. Bovendien moet subsidiëring van de KANTL voor de uitvoering van haar decretale opdracht, door een andere overheidsinstelling in het letterenveld worden vermeden.

Gevolggeving 11: Ik zal in overleg met de betrokken partijen onderzoeken hoe de taakomschrijving van de KANTL en/of het VFL kan geactualiseerd worden zodat er geen grijze zone meer bestaat tussen het VFL en de KANTL op het gebied van te ondersteunen publicaties met betrekking tot waardevolle literaire oeuvres uit de Nederlandse letterkunde.

12. De overheidsinstellingen moeten frequenter structureel overleg plegen. Ze moeten hun coördinatiebehoefte en passende afstemmingsmethoden expliciteren en de uitvoering van afgesproken afstemmingsactiviteiten bewaken.

Gevolggeving 12: Het VFL organiseert een structureel overleg met de verschillende organisaties betrokken binnen het literaire middenveld. Dit moet alvast de informatie-uitwisseling verbeteren om te komen tot een betere afstemming van de werking. Daarnaast wordt er ook geregeld overleg gepleegd tussen het Agentschap Kunsten en Erfgoed en het VFL (met o.a. de informatie-uitwisseling over dossiers) en de afspraken. Eerstdaags worden een aantal zaken ook formeel in een afsprakenkader tussen VFL en Kunsten en Erfgoed gegoten.